

OKTOBER 2023

ISSN 1855-7511

SREDICA

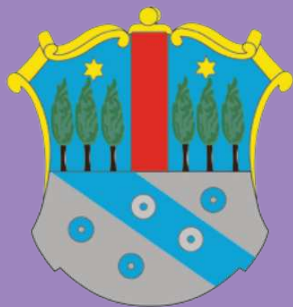
Glasilo Občine Središče ob Dravi

Številka 3
Letn. XVI

Intervju z ANTONINO: Nina in Tonček Merkoci
Državno prvenstvo v kegljanju v
Središču ob Dravi

SREDICA je glasilo
Občine Središče ob Dravi.

ODGOVORNA UREDNICA
Jana Čavničar

POMOČNIK UREDNICE
Samo Žerjav

UREDNIŠKI ODBOR
Lucija Pocrnja, Špela
Stajanko, Stanko Zebec

JEZIKOVNI PREGLED
Tina Zadravec

**FOTOGRAFIJA NA
NASLOVNICI**
Knjižnica Franca Ksavra
Meška Ormož, Društvo
upokojencev Središče ob
Dravi

**CELOSTNA GRAFIČNA
PODOBA**
Jana Čavničar

IZVEDBA, PRELOM IN TISK
Kreativna PiKA, d. o. o.

NAKLADA
850 izvodov

NASLOV
Uredniški odbor Sredica
Občina Središče ob Dravi
Trg talcev 4
2277 Središče ob Dravi

ELEKTRONSKA POŠTA
urednistvo.sredica@gmail.com

ISSN 1855-7511

OKTOBER 2023

Uredniški odbor

Jesenska prepletanja

Čas neizprosno teče – ni ga možno zavrteti nazaj ali povrniti. Od našega zadnjega javljanja se je v tem trimesečnem obdobju dogajalo veliko in še več se bo, zato se bomo ponovno podružili ob različnih doživetjih in zgodbah iz naše sredine. Vedno znova nas navdušujete s svojimi aktivnostmi, ki so zelo raznolike in bogate na vseh področjih. Pri določenih vas bo verjetno zanimal njihov epilog, pri drugih pa vam nudimo uporabne informacije za vaš vsakdan.

Ne spreglejte obvestil iz Občine, spremljajte javne razpise in objave, morda najdete kaj zase ter preverite dobrodošle pridobitve na terenu. Pred nami je mesec oktober, ki je tradicionalno namenjen izboljšanju požarne varnosti, zato vam prinašamo kar nekaj prispevkov iz civilne zaščite in gasilskih vrst. Zavedanje, da ob nesreči nismo sami, veliko pomeni. Domači gasilci vas vabijo na kar nekaj dogodkov v njihovi organizaciji, med drugim tudi na dan odprtih vrat, kjer se jim lahko pridružite pri praktičnih prikazih temeljnih postopkov oživljanja, s katerimi je pomembno, da se seznanimo čim širši krog ljudi. Lahko se zgodi, da boste nekoč vi tisti, ki boste *nekomu rešili življenje*.

Na športnem področju je bilo kar vroče, če izpostavimo samo najvidnejše. Kegljači iz Društva upokojencev Središče ob Dravi so gostili državno prvenstvo v kegljanju s kroglo na vrvici, kar je velik dosežek, organizacija je bila več kot uspešna, tekmovalni rezultati pa so prinesli veselje v žensko-moški tabor domače ekipe. Začela se je tudi nogometna jesen Superlige in z njo obračuni, ki so jih domači navijači z nestrpnostjo čakali in dočakali. Na Tratah bo še zanimivo in napeto, zato kar stiskajte pesti za naše fante v zelenem – za selo!

Od številnih dogodkov in kulturnih utrinkov pa čestitamo tudi KUD Prasila za prvo okroglo obletnico delovanja ter predstavitev nove knjige predsednice društva, pisateljice Helene Srnc, ki je dodala

pomemben doprinos k spoznavanju lika in dela Martina Kojca.

Poleg tem, ki so odraz dogajanja v Središču ob Dravi, pa predstavljamo tudi ljudi, za katere je prav, da jim posvetimo nekaj pozornosti in si vzamemo nekaj časa, da jih boljše spoznamo. V tokratnem intervjuju smo ponosni na vrhunska virtuoza Nino in Tončka Merkocija, duo AntoNina, nesporna talenta na klavirju in saksofonu, ki sta nas junija očarala z odličnim, vendar preredkim koncertom. Glasba je resnično zdravilo za dušo in telo. Naš Samo je opravil z njima pravi mednarodni intervju. Če se vprašate zakaj, boste morali odgovor poiskati sami.

Z žalostjo pa se spominjamo tudi izjemnih ljudi, ki so nas v preteklih mesecih zapustili. Slovo je vedno nepričakovano, boleče in prezgodaj, a spomin na njih živi naprej ...

Življenje pogosto spreminja svoje barve v različne odtenke. Za današnji svet lahko z grenkobo priznamo, da nas velikokrat razočara in spravlja v težke preizkušnje ter poruši tla pod nogami. Nikoli ne obupajte, vztrajajte na svoji poti, saj pride čas, ko se vse postavi na svoje mesto.

Jesen vam prinaša veliko čarov, skupinskih opravil ter zabavnih dogodkov, na katere ne pozabite. Preden se ponovno beremo še zadnjič v tem letu, vam želimo veliko toplih objemov, moči ter lepe jesenske dni, ki sedaj ugašajo že hitreje. Sedaj pa si pripravite kakšen čaj ali kakav in naredite postanek ob branju Sredice ter raziščite vse njene zanimivosti.

Vse dobro vsem in vsakemu posebej.

V spomin spoštovanemu Jožetu Borku, dolgoletnemu sodelavcu Sredice

2. 9. 2023 nas je pretresla žalostna vest, da smo po težki bolezni izgubili dragega gospoda Jožeka Borka, avtorja zelo priljubljenih križank v Sredici. Jože Borko je bil del občinskega glasila Sredica od njenega začetka – od novembra 2007, ko je nastala prva številka Sredice in z njo tudi prva Jožetova križanka za naše občinsko glasilo. Gospod Jožek je bil s Sredico povezan skozi vseh 16 let. Poleg svoje široke razgledanosti je vedno izkazoval zanesljivost, skrbnost, natančnost, skromnost in prijaznost – človeške kvalitete, tako redke in dragocene v današnjem svetu. S tem prispevkom se mu želimo zahvaliti za njegov cenjeni trud in se mu pokloniti.

Jože Borko se je rodil 22. 2. 1950 staršema Alojziji in Kondradu Borku kot najmlajši izmed petih otrok. Osnovno šolo je obiskoval v svojem rodnem Središču ob Dravi, šolanje pa nadaljeval na Ekonomski šoli Ptuj. Svojo prvo službo je opravljal kot poštar v domačem kraju, v mlajših letih pa je tudi prodajal vstopnice v središkem kinu. Žal je zaradi zdravstvenih težav službo moral zamenjati ter se nato zaposlil kot vratar na obratu Droga, kjer je bil zaposlen vse do svoje upokojitve. Leta 1976 je spoznal ženo Milico, s katero sta skupaj preživela 47 let. V času svoje upokojitve je Jože pričel sestavljati križanke, za katere je opravil tečaj, ki ga je obiskoval v Ljubljani. Pri sestavi križank se ni posluževal interneta, pomagal si je le z enciklopedijami, križanke pa je zelo spretno in hitro

sestavljal. Križanke je izdeloval za več občinskih glasil ter tudi za večje ugankarske revije in

časopise, kot sta Razvedrilo in Kih. Jožeta so skozi vse življenje pestile težje zdravstvene težave, zaradi katerih je bil pogosto po bolnišnicah, prestal pa je tudi veliko operacijskih posegov, ki bi jih le malokdo zmožal tako dobro prenašati. Svoj zadnji mesec življenja je preživel v UKC Maribor, od koder se, žal, ni več vrnil na svojo domačijo na Mladinski ulici.

Kljub temu da je Jožetu zdravje pešalo, pa nas nikoli ni pustil na cedilu. Vedno nam je ob pravem času sestavil križanko, ne glede na svoje slabše počutje ali hospitalizacijo.

Gospod Jožek, s svojim znanjem, z neutrudnim delom in s toplim srcem ste za sabo pustili neizbrisen pečat med nami ter praznino med vsemi, ki smo vas poznali. Ohranili vas bomo v najlepšem in trajnem spominu. Naše misli so z vašimi najdražjimi.

Občina Središče ob Dravi in mag. Roman Rozman, višji svetovalec za varstvo okolja

Projekt Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 4. sklop – Ormoško področje je končan (za občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž)

Gradnja vodovoda na ormoškem območju, ki jo sofinancirata Evropska unija iz Kohezijskega sklada in Republika Slovenija, je končana. Gradnja se je začela v začetku junija leta 2021, in sicer s položitvijo prvih metrov vodovodnih cevi na Seniku, na meji med občinama Ormož in Sveti Tomaž, na vodovodnem odseku Hajndl–Kostanj. Zadnjih 12 metrov vodovodnih cevi je Komunalno podjetje Ormož položilo decembra 2022 na vrhu Huma ob hišni številki Hum 7.

Uporabno dovoljenje za izvedena dela je bilo pridobljeno 7. 6. 2023. Vrednost pogodbenih del je znašala 7.677.171,76 evrov z DDV.

Za prebivalce Občine Središče ob Dravi so bili zgrajeni naslednji povezovalni vodovodi: vodovod

Ormož–Hum–Vodraci, vodovod Godeninci–Vodraci, vodovod Hajndl–Ormož ter naslednji objekti: vodohran Hum, vodohran Hajndl in prečrpalnica Pušenci. Glavni vodovod od Ormoža do Središča je bil izveden že predhodno v dveh delih, in sicer v letih 2011–2012 in 2013–2014.

Občine so si stroške delile na podlagi delitve glede na število priključkov posamezne linije.

Dolžine in deleži posameznih cevovodov:

	Dolžina - PZI	Ormož - %	Središče - %	Tomaž - %	Delež skupno
Vodohran VH Kostanj 100m3		0,00	0,00	100,00	100,00
Vodovod Ormož-Hum-Vodraci	5.174,0	73,30	26,70	0,00	100,00
Vodovod Godeninci - Vodraci	1.758,0	73,30	26,70	0,00	100,00
Vodovod Hajndl - Koračice (1. faza)	46,0	86,50	0,00	13,50	100,00
Hajndl (od VH Hajndl) - Sveti Tomaž (do Hajndl - Ormož (navezave Kamenjak - Wienerberger, obnova obeh povezav Letna-Ormož-Wienerberger (čez Ptujsko cesto), Lenta-Hardek-Wienerberger-Kamenjak 1. del)	10.857,0	71,30	0,00	28,70	100,00
	3.530,0				
		80,60	16,80	2,60	100,00
Vodovod Velika Nedelja - Podgorci	4.590,0	100,00	0,00	0,00	100,00
Rušitev objekta VH Kostanj		0,00	0,00	100,00	100,00
Rekonstrukcija vodohrana (stolpni) Hum - 80 m ³		69,10	30,90	0,00	100,00
Rekonstrukcija vodohrana (stolpni) Vičanci- 80 m ³		89,30	0,00	10,70	100,00
Rekonstrukcija starega VH Hajndl- 400 m ³		76,97	10,77	12,26	100,00
Rekonstrukcija prečrpalnice Pušenci		69,10	30,90	0,00	100,00
Visoka cona Hum		69,10	30,90	0,00	100,00
Visoka cona Vičanci - HP		89,30	0,00	10,70	100,00
SKUPAJ 1. faza	25.955,0				

*Po koncu izvedbe so dolžine večje, saj se je izvedlo več (tabela je v izvirniku in ni lektorirana).

V tem času se občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž že pripravljajo na naslednjo fazo obnove vodovoda, ki bo po prvih izračunih vredna 18,3 milijonov evrov brez DDV.

Za območje Občine Središče ob Dravi je že sprojektirana predvidena rekonstrukcija vodovoda – odsek od Vodrancev do Godenincev.

Občina
Ormož

Občina
Središče ob Dravi

Občina
Sveti Tomaž

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Občina Središče ob Dravi

Postavljene nove oglasne table

V mesecu septembru so obstoječe in zastarele oglasne table po vseh petih naseljih Občine Središče ob Dravi nadomestile nove, oblikovno in po velikosti poenotene oglasne table, ki pripomorejo k lepši podobi občine. Nove oglasne table se kot del urbane opreme nahajajo na istih lokacijah kot prejšnje. Skupno je tako bilo nabavljenih in zamenjanih 9 oglasnih tabel.

Table so skoraj v vseh primerih postavljene na zemljišču, ki je v lasti Občine Središče ob Dravi, v nasprotnem primeru je pridobljeno soglasje lastnika.

Oglasne table spadajo med objekte obveščanja in oglaševanja, pri čemer je potrebno za namestitvev raznih obvestil, plakatov, letakov ipd. materiala pridobiti soglasje Občine Središče ob Dravi ter po zaključku dogodkov reklamni material tudi odstraniti.

Občina Središče ob Dravi

Obvestilo o objavi javnih razpisov v letu 2023

Kmetijstvo/gospodarstvo

Občinska uprava Občine Središče ob Dravi vas obvešča, da bosta v mesecu oktobru objavljena JAVNA RAZPISA za KMETIJSTVO in

GOSPODARSTVO. Razpisa bosta objavljena pozneje kot ponavadi zaradi izvedbe postopkov sprejema novih pravilnikov za novo programsko obdobje 2023–2027

pri pristojnih ministrstvih, ki sta podlaga za pričetek razpisnega postopka.

Besedilo razpisa in razpisna dokumentacija bosta objavljena na spletni strani Občine Središče ob Dravi: <https://www.sredisce-ob-dravi.si/>, kjer pod zavihkom »Obvestila in objave« izberete opcijo »Javni razpisi in objave« ali pa pokličite na Občino Središče ob Dravi na tel. št.: 02/ 741 66 12.

Male komunalne čistilne naprave in hišna črpališča

Občane obveščamo, da je **do 23. 10. 2023** odprt **JAVNI RAZPIS za MALE KOMUNALNE ČISTILNE NAPRAVE IN HIŠNA ČRPALIŠČA (MČN in HČ)**. Do

sofinanciranja za nakup in vgradnjo MČN in HČ v letu 2023 ste upravičene fizične osebe s stalnim prebivališčem v Občini Središče ob Dravi za stanovanjske objekte na območju Občine Središče ob Dravi, če so stroški predmetne investicije nastali od 1. 1. 2023 dalje. Najvišja možna višina sofinanciranja je 1000 evrov za eno MČN oz. 800 evrov za skupinsko MČN.

Besedilo javnega razpisa z vlogo je objavljeno tukaj: <https://www.sredisce-ob-dravi.si/objava/738800>.

Damijan Vesenjāk, poveljnik Štaba Civilne zaščite Občine Središče ob Dravi

Delovali smo preventivno

Letošnje leto nam ne prizanaša. Po vsej državi že celo leto divjajo neurja, klestila je toča, poplavljalni so vodotoki, trgali so se plazovi in na koncu še katastrofalne poplave z ogromno škodo, ki so zajele velik del države, največ škode pa so naredile na območjih od Kamnika preko Savinjske do Koroške. Tudi naši občini ni bilo prizanešeno, v mesecu maju je del naše občine poplavlilo in naredilo kar nekaj škode. Tudi v mesecu avgustu so nam po napovedih ARSO in po opozorilih Uprave za Zaščito in reševanje grozili povečani vodotoki zaradi obilnih poplav in posredno s tem poplavljanje reke Drave ter naših potokov. Zaradi tega smo se 4. avgusta člani Štaba Civilne zaščite, gasilci in župan odločili za preventivno akcijo polnjenja protipoplavnih vreč s peskom ter razvoz na kritična mesta, kjer nam poplavljata Trnava in Črnc. Po Radiu Prlek in družbenih omrežjih smo prosili občane za pomoč in kljub slabemu vremenu je bil odziv izjemen. Preko osemdeset se nas je zbralo in tako smo na dveh lokacijah v slabi uri napolnili 17 m³ peska ter vse zložili na palete. Kot že večkrat smo tudi sedaj aktivirali naše traktoriste z viličarji, Branka Paniča, Danila Dečka ter Marka Kočevarja, ki so palete razvozili na kritična mesta v Središču – to so Trate, Steničjak in Stras ter na Grabah pred mostom in do župnišča. Na delih, kjer nam poplavlja, smo vreče razporedili, ostale pa so za rezervo ostale na paletah.

V naslednjih treh dneh nam je na srečo preglavice povzročala le reka Drava, ta je zaradi velikih padavin na severu pri nas dosegla pretok blizu 2000 m³/s, kar za nas pomeni poplavljanje ceste Obrež–Središče ob Dravi, vzporedno z železniško progo, sedaj pa nam je zalilo še cesto od železniške postaje Obrež po desni strani ter nam tako odrezalo tri stanovanjske hiše. Za dostop ter oskrbo do teh hiš smo v naslednjih dneh skrbeli člani Civilne zaščite ter gasilci.

Na koncu bi se za pomoč pri preventivni akciji v imenu Štaba Civilne zaščite zahvalil operativnima enotama

PGD Središče ob Dravi in PGD Obrež, županu Toniju Jelovici ter traktoristom: Branku Paniču, Danilu Dečku in Marku Kočevarju. Zahvala za hitro pomoč gre tudi podjetju Jeruzalem SAT – Oljarna in mešalnica Središče, d. o. o., posebna zahvala pa velja vam, spoštovane občanke in občani, ki ste se tako številčno odzvali prošnji za pomoč, kajti znova se je pokazalo, da se samo tako lahko uspešno spopadamo z naravnimi ujmami.

Nabava novega gasilskega vozila s cisterno (GVC-3)

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Središče ob Dravi se ponaša z že več kot 135-letno tradicijo. V vseh teh letih se je društvo srečalo z raznoraznimi izzivi, pridobivalo članstvo ter posodabljal svojo opremo in vozni park.

V zadnjih letih opažamo, da se intervencije vse bolj razlikujejo, naša posredovanja so vse bolj zahtevna. V zadnjih desetih letih smo posredovali pri več kot 50 požarih. V naši Kroniki lahko preberemo, da so v preteklosti prav požari največkrat pustošili po naših krajih. Zaradi otroške igre je leta 1932 na trgu pogorelo več hiš in gospodarskih poslopij v Trški ulici. Zaradi eksplozije granat je 24. maja 1945 izbruhnil požar pri Jožefu Čurinu na Slovenski ulici, kjer je tudi pogorelo več hiš in gospodarskih poslopij.

Prelomnica za središke gasilce se je zgodila 27. julija 1988 na Farmi Središče. Vžgale so se bale slame, požar je za sabo pustil pravo opustošenje. Zgorelo je 700 ton slame in 150 ton sena, na požaru je sodelovalo več društev, tudi iz sosednje Hrvaške. Gasilci in Krajevna skupnost so uvideli, da je za dobro posredovanje potrebno večje gasilsko vozilo, ki bo imelo večjo kapaciteto vode. Pristopili so k nabavi gasilskega vozila s cisterno TAM 190. Podvozje avtocisterne 16/80 s posadko 1 + 2 je bilo izdelano še istega leta, leto kasneje (1989) pa je vozilo dobilo tudi nadgradnjo. To vozilo nam je služilo 34 let. Prišel je čas za zamenjavo, saj je naša avtocisterna dotrajana, potrebna nenehnih popravil in tudi nevarna za posredovanja.

Prav zaradi velike kapacitete vode, ki jo avtocisterna lahko dostavi na požarišče, je to vozilo ključnega pomena za vse občane naše občine, saj s tem vozilom zagotavljamo vodo na težje dostopnih mestih in tudi tam, kjer ni hidrantnega omrežja. Brez omenjenega vozila ne moremo zagotavljati kvalitetnega in hitrega posredovanja na požarih in drugih podobnih intervencijah. V več primerih smo požare hitro omejili prav na račun avtocisterne. Zavedati se tudi moramo, da je najbližja enota z večjo količino vode prisotna v sosednji občini, oddaljena najmanj 15 minut.

Omenjeno investicijo, ki je vredna več sto tisoč evrov, bomo realizirali ob pomoči lokalne skupnosti – občine, kljub vsemu pa bomo precejšnji delež sredstev morali prispevati tudi sami. Zaradi tega smo se odločili, da se

Dotrajano avtocisterno TAM 190 bo zamenjalo sodobnejše vozilo GVC-3

obrnemo na vas in vas vljudno prosimo za pomoč. Naprošamo vas za finančno pomoč – v kolikor je v vaši moči, da tako tudi vi pripomorete k nabavi novega vozila, ki bo v našem kraju omogočalo hitro in uspešno posredovanje ter varno delo za gasilce. Vsi se zavedamo, da nesreča nikoli ne počiva, zaradi tega pa se čutimo še toliko bolj odgovorne, da se na vaš klic v sili odzovemo čim hitreje in uspešneje.

Do konca meseca oktobra vas bomo središki gasilci obiskali na vaših domovih. Vsi, ki ste pripravljeni pomagati pri nabavi, lahko prispevate svoj finančni prispevek za nabavo novega vozila GVC-3.

Za vse, ki želijo postati botri našemu novemu gasilskemu vozilu, pa ponujamo možnost bronastega botra za znesek 200 evrov, srebrnega za 350 evrov, zlatega za 500 evrov in diamantnega botra nad 1000 evrov. Vsak boter dobi priložnostno zahvalo. Omogočamo tudi možnost nakazila na TRR.

Izjemno hvaležni in veseli bomo vašega odziva!

Če bi nam želeli kaj sporočiti ali potrebujete dodatne informacije, nas lahko kontaktirate na 041 587 676 (Damjan Munda) ali 041 277 108 (Lea Rajh).

Nakazilo na TRR račun:

PGD Središče ob Dravi

Trg talcev 3

2277 Središče ob Dravi

TRR: SI56 0410 3000 0324 597

NAMEN: GVC

Z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Lea Rajh, PGD Središče ob Dravi

Tabor gasilske mladine že enajstič

Tabor gasilske mladine, ki ga pripravljamo središki gasilci, se je sedaj že dodobra zasidral v koledarje vseh udeležencev, saj vedno sledi koncu šole. Letos smo

taborili že enajstič, in sicer v soboto in nedeljo, 24. in 25. junija 2023, v šotorih za gasilskim domom v Središču. Ker si prizadevamo tabor vsako leto

nadgrajevati, smo otrokom spet ponudili najrazličnejšo paleto aktivnosti. Tabora se je letos udeležilo 36 otrok, skoraj vsi pa prihajajo iz domače gasilske zveze. Pri organizaciji in izvedbi tabora je letos združilo moči okrog 25 članov, ki vsako leto pripravijo delavnice in skrbijo za prehrano ter varnost otrok. Veseli smo, da se vsako leto vedno več mlajših odloča za sodelovanje na taboru, ki se kasneje tudi včlanijo v naše društvo. Nenazadnje je namen ustvarjanja tabora tesno povezan s pridobivanjem podmladka, ki mu želimo privzgojiti vrednote prostovoljnega gasilca že od malih nog.

Po uradni otvoritvi tabora z dvigom zastave smo se najprej med seboj spoznavali, postavili šotore in se zaradi izvedbe krožnih delavnic razdelili v delovne skupine. Sledile so krožne delavnice v izvedbi operativne enote PGD Središče ob Dravi in Športne šole Dada iz Ormoža, ki smo jo letos povabili k sodelovanju in se jim za pripravo športnega poligona ter izvedbo delavnic iskreno zahvaljujemo. Delavnice, ki so jih pripravili naši fantje, pa so se navezovala na reševanje na vodi in iz vode – tukaj so otroci spoznali tudi delo potapljačev, gašenje požarov v naravi ter pripravo zunanjega napada in taktike gašenja. Popoldne je minilo v znamenju gasilsko-vodnih iger, veselega rajanja v bazenu iz bal in drsanja po vodni drči. Letos se nam je prvič zgodilo, da so nam ukradli taborno zastavo, ki jo je bilo potrebno na svoje mesto vrniti, preden pade noč. Preko namigov smo uspešno rešili vse uganke in uspelo nam je ponovno dvigniti zastavo še pred večerjo. Tradicionalno smo si spekli hrenovke na tabornem ognju, kar je posebno doživetje tudi za nas mentorje. Še preden smo dan zaključili s kinom pod zvezdami, smo si privoščili nekaj zabave na napihljivem igralu.

Spanje v šotorih na zelenici za gasilskim domom je po mnenju otrok še vedno ena izmed najboljših stvari, ki so jih deležni na našem taboru. Po jutranji telovadbi so se na nedeljsko dopoldne zvrstile štiri krožne delavnice. Z reševalnim vozilom se nam je pridružila in svoje delo predstavila NMP Ormož, gostili pa smo tudi Oskarja Neuvirta, ki je stari maček na področju animiranja gasilske mladine s pomočjo raznoraznih iger in lastnih ročno izdelanih rekvizitov. Operativci so poskrbeli, da so se najmlajši taborniki spoznali in spoprijateljili z vajo z vedrovko, mentorji mladine pa so pripravili še likovno delavnico, kjer je vsaka skupina izdelala svoj »Naj gasilski foto okvir«. Za konec je operativna enota pripravila prikaz reševanja ob prometnih nesrečah. V družbi staršev smo se otroci in vsi gasilci veselili uspešno

izpeljanega tabora in si obljubili, da se v takšnem ali celo večjem številu srečamo tudi prihodnje leto.

Izpostaviti in pohvaliti velja odlično organizacijo prehrane, za katero skrbijo članice našega društva, ki nas med drugim razvajajo kar s petimi sveže pripravljenimi obroki na dan. Radi bi se zahvalili tudi vsem donatorjem in posameznikom, ki so nam pri organizaciji letošnjega tabora priskočili na pomoč, naj bo to materialno ali finančno. Hvala tudi vsem zunanjim izvajalcem delavnic in vsem prizadevnim članom PGD Središče ob Dravi, ki so s svojim vloženim trudom in časom poskrbeli, da so se tudi letos otroci imeli nepozabno. Lahko vam zaupamo, da mentorji že pridno snujemo ideje za taborjenje naslednje leto. Se vidimo in na pomoč!

Taborni ogenj

Vaja z vedrovko

DAN ODPRTIH VRAT

 sobota, 21. 10. 2023, od 9. do 13. ure

 na trgu pred občino v Središču ob Dravi

PROGRAM

- 9.30 vaja gasilske mladine
- 10.30 vaja - posredovanje ob prometni nesreči
- 11.30 temeljni postopki oživljanja in rokovanje z AED

Predstavili vam bomo naš vozni park in gasilsko opremo.
Vpis novih članov in prijetno druženje z občani ob pogostitvi.

Zahvala

V plamenih

19. 7. 2023 se je pri nas na Grabah razvil velik požar, ki je uničil celotno drvarnico, del hiše, ograjo in še marsikaj ...

Za vso pomoč in podporo bi se radi iz srca zahvalili PGD Obrež in PGD Središče ob Dravi, članom konjeniškega društva, sosedom, sorodnikom, prijateljem, Policijski postaji Ormož in še posebej policistoma Filipu Luciju in Mateju Hlebcu, ki sta preprečila najhujše. Iskrena hvala vsem!

Družina Majcen Sok

Zdravstveni dom Ormož

Vabilo na posvetovalnico patronažne medicinske sestre

Patronažne medicinske sestre delujemo v lokalnih skupnostih, kjer se srečujemo z bolniki in tudi z zdravimi posamezniki na njihovih domovih. Predvsem vas obiščemo po navodilu zdravnika, ko potrebujete naše storitve. V družine pridemo tudi preventivno.

Na voljo sem vam za svetovanje (pravice iz zdravstvenega zavarovanja, tehnični pripomočki, pomoč pri naročanju, usmerjanje k svetovalnim službam ...), meritve (krvni tlak, utrip, krvni sladkor), zdravstveno vzgojo in krajša predavanja po potrebi terena oz. društev.

Svetovanje je brezplačno in namenjeno vsem, ki bivajo na območju občine – tudi tistim, ki nimajo urejenega zdravstvenega zavarovanja.

Vsak drugi torek v mesecu bom prisotna v prostorih referenčne ambulante v Središču ob Dravi od 9. do 10. ure (razen junija, julija in avgusta).

Lepo vabljeni!

Vaša patronažna sestra
Mojca Golob, dipl. m. s.

Marjana Kelenc, dipl. m. s.

Dogodki Centra za krepitev zdravja ZD Ormož – jesen 2023

V okviru Centra za krepitev zdravja se bodo izvajali naslednji dogodki:

- **4. 10. 2023 ob 16. uri** – Pričetek izvajanja delavnice Zdravo jem. Delavnica bo potekala v prostorih Centra za krepitev zdravja Ormož v Zdravstvenem domu Ormož. Pridobili boste znanje o sestavi uravnoteženega obroka in vplivu hrane na telo in zdravje.
- **17. 10. 2023** – Pričetek telovadbe s fizioterapevtko v Osnovni šoli Stanka Vraza Ormož. Termini izvajanja vadb so ob 16., 17. ter 18. uri. Zaželjene so predprijave.
- **23. 10. 2023** – Pričetek telovadbe s kineziologom v telovadnici Osnovne šole Ivanjковci. Termin izvajanja vadbe je ob 16. uri.
- **23. 10. 2023** – Pričetek telovadbe s kineziologom v telovadnici osnovne šole Sveti Tomaž. Termin izvajanja vadbe je ob 17.15.
- **V mesecu oktobru** bosta potekali delavnici *Podpora pri spoprijemanju s tesnobo* ter *Podpora pri spoprijemanju z depresijo*. Za termine izvedbe nas spremljajte na naših družbenih omrežjih.
- **V mesecu oktobru 2023** bomo na stadionu v Mestni grabi Ormož izvedli dogodek z imenom *Rožnati oktober*, kjer bomo z različnimi aktivnostmi za

otroke in odrasle obeležili mesec, ki je namenjen ozaveščanju programa Dora – državni presejalni program za raka dojke. Za termin izvedbe nas spremljajte na naših družbenih omrežjih.

- **V septembru, oktobru, novembru in decembru** bo v prostorih Centra za krepitev zdravja potekalo merjenje krvnega tlaka ter sladkorja, in sicer od 8. do 10. ure.

Termini merjenja so:

12. in 19. oktober 2023,
9. in 23. november 2023,
7. in 14. december 2023.

- **9. 1. 2024** – Pričetek delavnice Zdravo hujšanje
- **V septembru, oktobru, novembru in decembru 2023** – Promocija programa Svit – Državni

program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka debelega črevesa in danke. Za termin izvedbe nas spremljajte na naših družbenih omrežjih.

- Celotni tim CKZ Ormož izvaja Promocije zdravja na delovnem mestu v podjetjih, zavodih, šolah, vrtcih, društvih ... Termini po dogovoru.

Verjamemo, da bo dogodkov še več, zato nas spremljajte na naših družbenih omrežjih, kjer sproti objavljamo vse aktivnosti, ki jih izvajamo v lokalni skupnosti.

Veselimo se druženja z vami, saj skupaj, z majhnimi koraki pišemo zgodbo, s katero vplivamo na boljše zdravje in lepše življenje.

MEDIKAL TEAM
SANITETNI IN NENUJNI PREVOZI

PREVOZI V
ZDRAVILIŠČE

PREVOZI NA
TERAPIJE

Potrebujete prevoz z osebnim ali reševalnim vozilom,
na terapije, na kontrolni pregled v bolnišnico,
k osebnemu zdravniku ali v zdravilišče?

Pokličite podjetje Medikal Team na telefon **071 224 224**
in dogovorili se bomo za prevoz.

PREVOZI K
OSEBNEMU
ZDRAVNIKU

PREVOZI V
BOLNIŠNICO

Za osebe, ki imajo urejeno osnovno in dopolnilno zdravstveno zavarovanje, so
storitve na podlagi **NALOGA ZA PREVOZ BREZPLAČNE**.

Nalog za prevoz dobite pri svojem izbranem, nadomestnem ali napotnem
zdravniku. V kolikor naloga za prevoz nimate in
se znajdete v situaciji, ki vam onemogoča lasten prevoz, nudimo tudi
samoplačniške storitve.

MEDIKAL Team vam je na voljo vse dni v letu.

071 / 224 224

Trgovišče 40a, 2274 Velika Nedelja

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega
GREGORJA NEMCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili in ste še vedno z nami v teh bolečih in težkih trenutkih. Hvala za izrečeno sožalje, podarjene sveče, svete maše in denarno pomoč. Največja zahvala velja vsem, ki ste z njim delili mnoge trenutke v življenju in ste ga pospremili do njegovega groba. S tem ste pokazali svoje spoštovanje in srčnost, ki je neprecenljiva.

Še enkrat iz srca hvala!
Nataša, Erik in Neja

Upravni odbor Nogometnega kluba Središče ob Dravi

Gregorju Nemcu v slovo

Dragi Gregor,
prijatelj, soigralec, trener, član upravnega odbora,
zvesti navijač Nogometnega kluba Središče ...

Ko si nam pred natanko šestimi meseci po sestanku upravnega odbora sporočil novico o svoji bolezni, si niti v najtemnejših sanjah nismo predstavljali, da se bomo tako kmalu zbrali – tebi v slovo ... Poznali smo te kot vztrajnega igralca, ki je na igrišču pustil srce, zadnji atom moči in se boril do zadnje minute, zato smo bili še toliko bolj prepričani, da boš tudi to, zate najpomembnejšo tekmo, zmagal. Žal je bil tvoj tekmelec tokrat premočan ...

Nogometnemu klubu si se pridružil že kot otrok in bil igralec od najmlajših selekcij pa vse do veteranske ekipe. Po koncu aktivnega igranja nogometa si svoj prosti čas posvetil treniranju mlajših selekcij. Kasneje si v dobrobit kluba delal kot član upravnega odbora. Poznali smo te kot vztrajnega, nepopustljivega igralca, ki se je redno udeleževal treningov in tekem. Nikoli nisi iskal izgovorov, znal si biti tudi samokritičen. Na Tratah si našel širok krog prijateljev, med katerimi si se dobro

počutil. Vedno si z veseljem prihajal med nas, radi smo se imeli. Tudi ko je bolezen že močno »zarežala« v tvojo življenjsko pot, si prihajal v našo družbo in verjamemo, da si na igrišču vsaj za trenutek pozabil na tegobe, ki so te pestile.

V imenu Nogometnega kluba Središče se ti zahvalujemo za ves čas, ki si ga posvetil klubu kot igralec, trener mlajših selekcij in član upravnega odbora.

Dragi Gregor – Julia (čeprav vemo, da tega vzdevka nisi rad slišal), nekega dne se ti tudi mi, tvoji soigralci, pridružimo v onostranstvu. Spet bomo skupaj na Tratah igrali nogomet, do takrat pa te prosimo, da nas spremljaš iz nebes.

*Ne jokajte na mojem grobu,
ni me tam, ne spim.
Sem v pomladni sapi vetra,
v zimskem snegu se iskrim.
Sem sončni žarek v žitnem polju
in dežna kaplja na jesen.
Sem zjutraj ptica v mirnem letu,
zvečer kot zvezda zažarim.
Prosim, ne jokajte na mojem grobu,
nisem tam, ne spim.*

10-letnica delovanja društva KUD Prasila

– literarni večer v Središču ter razstava srediških literatov in srediških ljudskih, šaljivih grbov na Prazniku buč Oljarne Središče

Ob 10-letnici delovanja društva Prasila smo se odločili, da pripravimo Razstavo srediških literatov ter ljudskih, šaljivih grbov, ki se je zgodila 16. septembra na tradicionalnem Prazniku buč Oljarne Središče ob Dravi. Tradicija je izročilo prednikov. Je vez med preteklostjo in sedanjostjo. S prenašanjem vrednot iz roda v rod pa se izoblikuje in krepi naša identiteta. V središkem koncu so buče, njih pridelava, pa vse tja do bučnih končnih izdelkov vsekakor naša tradicija in naše bogastvo. Vendar se naš kraj poleg buč ponaša tudi s pomembnimi središkimi literati in z njihovo zapuščino, kar ste si lahko ogledali na razstavi. Predstavili smo Štefana Modrinjaka, Antona Kosija, Karla Ozvalda, Martina Kojca, Alberta Žerjava ter Vinka Brumna.

Za naše kraje in prebivalce pa je značilen tudi humor, hudomušnost, navihanost, šaljivost in gostoljubnost. Predstavili smo središka vaška znamenja oziroma ljudske grbe, ki s šaljivo upodobitvijo ponazarjajo naravne značilnosti kraja in njihovo posebnost.

Ob obletnici delovanja društva pa je izšla tudi monografska publikacija izpod rok Helene Srnec z naslovom Martin Kojc, misli za vsak dan. Literarni večer smo izvedli 14. septembra, ob 122. obletnici rojstva Martina Kojca, in sicer v sodelovanju s Knjižnico Franca Ksavra Meška Ormož v Restavraciji in pivnici FOLK.

Martin Kojc, psiholog in publicist, se je rodil 14. septembra leta 1901 v Središču ob Dravi. Kojc je najprej začel zdraviti doma, nato je odšel v Gradec, svojo pot je nadaljeval na Dunaj in v Berlin, kjer je vodil posvetovalnico Kojc Institut (med letoma 1930 in 1933). Martin Kojc je eden izmed v svetu najbolj znanih slovenskih publicistov z začetka prejšnjega stoletja in nedvomno eden izmed najbolj tiskanih slovenskih ustvarjalcev v tujini, kajti izšlo je čez 50 ponatisov

Literarni večer v Folku

njegovih del (ki izhajajo še danes), kar ga uvršča v sam vrh slovenskih avtorjev, prisotnih v tujini. Raziskoval in študiral je sfere filozofije, psihologije, parapsihologije, hipnoze, magnetizma ter verstva sveta. Po raziskovanju in praktičnem delu si je izoblikoval svojo metodo, ki temelji na lastnem filozofskem prepričanju, na spoznanju, prepričanju, vedenju. Zastopa pomen lastnega prepričanja kot posledico spoznanja učinkovitosti pozitivnih sil na življenje.

Naj zaključim prispevek s Kojčevo mislijo: »Šele šola življenja naredi iz človeka – človeka.«

Razstava srediških ljudskih grbov

Razstava srediških literatov

OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA

Splošne informacije glede prispevkov

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo, rešitve križank in nagradnih vprašanj) pošljete na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na: urednistvo.sredica@gmail.com, lahko pa jih oddate v sprejemni pisarni Občine Središče ob Dravi. Uredniški odbor si pridržuje pravico do izbire prispevkov, ki bodo objavljeni v glasilu, ter do spremembe naslovov in krajšanja prispevkov, skladno s prostorskimi možnostmi in uredniško politiko.

Prihodnja številka bo izšla predvidoma pred božično-novoletnimi prazniki.
Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko glasila je 5. december 2023.

Glasilu Sredica izhaja 4-krat letno in ga prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v Občini Središče ob Dravi. Občinsko glasilu raznaša Pošta Slovenije. Glasilo je na voljo tudi v prostorih Občine Središče ob Dravi ter v elektronski obliki na internetni strani: <http://www.sredisce-ob-dravi.si>. Izdajatelj glasila je Občina Središče ob Dravi.

Resnična zgodba

Zgodba je resnična. Imena oseb so izmišljena.

Bila je julijska sobota. Vroče popoldne. Dva kombija s potniki sta se ustavila na hrvaško-bosanskem mejnem prehodu. Hrvaška Kostajnica na eni strani reke Une, Bosanska Kostajnica na drugi strani. V prvem kombiju so spredaj sedele tri ženske.

»Gdje su vam muškarci?« vpraša carinik.

»V drugi vrsti,« odgovori voznica.

»Imate šta za prijaviti?«

»Nič takšnega, osebne stvari in ...« ni utegnila dokončati.

»Otvorite prtljažnik.«

Voznica izstopi, se skupaj s carinikom napoti proti zadnjemu delu kombija, ko carinik reče: »Pa vi ste folklorna grupa ...«

»Ja.«

»Onda idite dalje.«

In smo šli. Na kavi takoj preko meje se je razvila debata, zakaj vozi ženska in ne moški. Vmes pa opazka, kaj je »žena« in kaj »čovek«. Še bolj pa smo debatirali o tem, kaj njim pomeni folklor. Carinik je na poti do zadnjega dela kombija opazil v prtljažniku lepo obešene folklorne kostume ali pa je morda videl tablo z napisom Folklorna skupina Obrež, naslonjeno na vetrobransko steklo. Folklor je pri njih visoko cenjena.

Peljali smo se ob reki Uni. Vedno ob reki do končnega cilja. Enostavno.

Pa ni bilo tako enostavno. Od Obreža do Une je bilo malo »zgubljeno«. Do Zagreba po avtocesti se vsak pripelje. Ko pa avtocesto zapustiš, pa je drugače ... Seveda smo imeli navigacijo. Ampak ena potnica iz prve vrste je imela informacijo »iz prve šoferske roke«. Še do danes se ni pozanimala, ali gradijo novo avtocesto do Siska. Ker navigacija nas je vodila na avtocesto, izkušen voznik pa je rekel, naj peljemo do Petrinje samo po navadni cesti. Vmes smo zato malo obračali, se smejali, hudovali, »karto čitali i seljaka pitali«. Na koncu je vse štimalo. V Bosansko Otoko smo prispeli pravočasno. Tam sta nas že čakali dve naši družini, ki sta po nastopu nadaljevali pot na hrvaško morje. Temu se reče žrtvovanje za društvo ali ljubezen do plesa in nas.

Zadnji avgustovski petek smo se spet zbrali pred našim Domom kulture. Popoldne ob štirih. Avtobus s čakovsko registracijo in voznik iz Savske vesi sta bila donacija podjetja FAGUS-GIS, d. o. o. Hvala. Hvala tudi za lepe rumene majice, vodo, tablo z napisom in »pingvinčka« z reklamo. In smo spet šli. V Čakovcu na avtocesto v smeri Budimpešte. Nismo šli do madžarskega glavnega mesta, cilj je bil Siofok. Nastanili smo se v kampu ob Blatnem jezeru. Najprej večerja, potem nočno kopanje ... Zjutraj je sledilo spoznavanje sosedov. Iz Izole je prišla godba na pihala, iz Nedelišča mažoretke, iz Avstrije plesalci, ki niso smeli piti alkohola ...

V soboto so prišli še naši trije plesalci z najetim prevozom. Spet je prevladala ljubezen ...

Sobotna temperatura zraka se je ustavila pri petintrideset. Senca je bila zlata vredna. Namakanje v »Balatonu« pa prijetno. Še sreča, da so nastop premaknili za eno uro in da smo nastopili, ko je bila že tema. In sreča, da je imel avtobus klimo.

V nedeljo smo z avtobusom obkrožili Blatno jezero. Ustavili smo se na polotoku Tihany. Tam imajo najboljši sladoled in odlične pice. Težko pa je bilo naročiti dve pivi in tri kozarce.

Ste opazili, da v zgodbi ni nobenega imena? No, razen FAGUS-GIS, d. o. o. To ime pa ni izmišljeno.

Naslednje leto praznuje Kulturno društvo Obrež petdeset let. Da bo praznovanje doživeto, bi radi medse povabili stare člane, da se nam pridružijo na vajah. Skupaj bi pripravili program in z njihovo pomočjo lažje podoživeli preteklih petdeset let. **Za vse informacije lahko pokličete na številki 031 899 827 (Boštjan) in 041 951 095 (Silva).**

 Kmetija Bezjak	DAVID BEZJAK nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji Cvetkovci 58 2273 Podgorci
 PRODAJA PRIDELKOV IN IZDELKOV NA KMETIJI	
DOMAČE BUČNO OLJE – BUČNI IZDELKI	041 316 410 031 788 874
DOMAČE SUŠENE TESTENINE	bezjak82@gmail.com

Poletne prigode in jesenska »Müha na lonci«

Gledališčniki imamo aktivno mladinsko in odraslo skupino. Za nami je poletna sezona in dopusti. To ne pomeni, da nismo izpolnjevali obveznosti po programu dela. Poletje smo obarvali z intenzivnimi vajami v učilnici dijaškega doma Portorož in združili prijetno s koristnim. S koristnim, ja. Drži, nekaj pripravljamo. Radovednost boste lahko potešili na tradicionalni prireditvi »Müha na lonci« 21. oktobra ob 19.00 v **Domu kulture Obrež**. Kulturni program bodo krasile vse 3 sekcije Kulturnega društva Obrež. Osrednji del prireditve bo lastna, avtorska otroška predstava »Sreča ali smola«, ki jo bo uprizorila naša mladinska skupina.

Vsakoletna ekskurzija je tudi že za nami in je v odraslem delu skupine obudila nekaj otroške radosti, saj smo skupaj z našimi mladimi igralci obiskali Muzej iluzij Zagreb in raziskovali, kako lahko optična iluzija prevara naše možgane in zaobide logiko. Živalski vrt je vedno zabaven, še posebej, če lahko božaš neobičajne živali, ljubkuješ kačo in se navdušuješ nad najrazličnejšimi živalmi sveta. Skrbeli smo za svojo fizično pripravljenost, saj smo se aktivno gibal in občudovali starodobno kulturo oz. arhitekturo mesta Zagreb. Verjemite, da nam je malica na zelenici, v prijetni senci parka Maksimir, prav prijetno dela, saj je

vsak prekorakal okrog 18.000 korakov in zato smo tak sproščujoč počitek še bolj cenili. To ne drži za našo mladino, saj je ves čas ostala aktivna in razigrana. Verjeli ali ne, v Obrežu imamo svoj radio, ki je v živo oddajal med potjo domov. Zabavne karaoke, intervjuji, šaljivi oglasi in navihani mali oglasi so nas ves čas držali v sproščenem krohotu. Lepo je preživeti dan v dobri in zabavni družbi.

Močno se že pripravljamo na jesen, saj imamo vaje kar 2- do 3-krat tedensko. Zraven tega, da letos organiziramo že tretjo prireditev, se bomo udeležili še martinovanja. Mogoče nam uspe privabiti tudi Sv. Miklavža in dedka Mraza na obisk v naše kraje. Kdo bi vedel ...

Za zimske mesece gledališčniki ponovno študiramo celovečerno komedijo. Nekaj čisto novega, še nikoli uprizorjenega. Pustite se presenetiti. Predvsem pa vas vabimo, da se udeležite naših dogodkov in nam s svojo prisotnostjo izrazite priznanje za naš trud in odrekanja v dobrobit kulture v naših krajih.

Si želite prijetne družbe? Vabljeni. Vedno smo veseli novih članov iz vseh starostnih obdobij.

Samo Žerjav

Intervju z ANTONINO: Nina in Tonček Merkoci

»Glasba je univerzalni jezik, ki ne pozna meja«

Nina in Tonček (kot ga vsi, ki ga poznamo, naslavljamo) sta predana glasbenika – hči in oče. Julija smo jima po dolgem času lahko prisluhnili v Sokolani. Antonina je zopet vzletela v ritmih jaza in sorodnih glasbenih smeri. Glasba jima daje smisel življenja. Ta intervju smo sestavljali na poseben način – Nina se je oglasila iz Dominikanske republike, Tonček se je razgovoril v svojem središčem domovanju. Bili smo, jasno, na ti. Prijetno branje!

Nina in Tonček, pozdravljena! Za vama je uspešen koncertni nastop v Sokolani. Kako ga ocenjuješ, Nina?

Sokolana

Nastop v nekdanji Akciji

Ocenjevati lasten koncert ni ravno prijetna naloga. Moram priznati, da sva z atijem kdaj celo preveč samokritična, vsako skladbo posebej pa analizirava še dneve po nastopu. Ampak lahko pa gledam uspešnost koncerta v Sokolani na podlagi zadovoljnih in nasmejanih obrazov poslušalcev, ki so nama še dolgo po nastopu čestitali in izkazovali spoštovanje in naklonjenost do malo drugačne zvrsti glasbe, kot jo lahko ponavadi slišijo v naših koncih prelepe Slovenije. Prepričana sem, da sva tudi z najino prav posebno gostjo večera zadela v polno. Ljudje jo preprosto obožujejo. V čast mi je bilo deliti si oder s tako čisto dušo, iskreno prijateljico, odlično glasbenico in vokalistko, o kateri boste v prihodnje še veliko slišali, Natalijo Tumpej. S svojim angelskim glasom nas je vse tako lepo pobožala in nas s slovenskimi popevkami popeljala v čase velikih glasbenih imen, katerih melodije bodo večne. Moram priznati, da sem se ta večer na odru Sokolane s tema dvema srčnima človekoma počutila zares domače in sproščeno. Zahvala gre tudi vam, publika, za vso podporo in energijo, ki ste nam jo neprestano dajali. Skupaj smo ustvarili prav lepo glasbeno vzdušje. Čestitke vsem nam.

Tonček, si pričakoval polno Sokolano?

Z Nino sploh nisva toliko razmišljala o tem. Vem, da nama središki poslušalci radi prisluhnejo. To je bil zdaj prvi skupni koncert po desetih letih. Čutila sva neko dolžnost do kraja, nekaj več sva imela tokrat za povedati in vse se je lepo »poklopilo«. Vsako priliko izkoristiva za skupno muziciranje. Lani sva, recimo, imela pet nastopov na Karibih, na katerih sva zopet dala vse od sebe in navdušila.

Če se ozremo na tvojo bogato glasbeno pot, Tonček. Ti je katero obdobje ustvarjanja še posebej ljubo? Bi kaj spremenil za nazaj, če bi lahko?

Vsako obdobje je eno poglavje zase. Od spoznavanja glasbe, študija glasbe, do koncertov. Imam preko 2500 nastopov za sabo. Nič ne bi spreminjal. V prihodnje bi se rad bolj posvetil skladateljskim vodam. Ko bom imel kaj novega za povedati na tem polju, bom povedal. Pripravlja pa se nekaj za slovensko popevko, to vam že lahko zaupam. In to je to.

Evo, meni zdaj, če se še malo ozremo v preteklost, privrejo na plan spomini iz Akcije. Glasbeni večeri, ko se je Središče na nek način vpisalo na jazz zemljevid. Tega bo že dvajset let nazaj. Se spomniš, Tonček?

Zanimivo in lepo je bilo! Lepo, neobremenjeno obdobje. Ponosen sem, da smo takrat skupaj ustvarjali odlično vzdušje, veliko priznanih glasbenikov se je zvrstilo na tistem, vsem nam zelo ljubem odru v tistih letih. Rad se spominjam tistih lepih večerov, ki so se zavlekli v noč.

Nina, tebe je pot v zadnjih letih zanesla v širni svet. Trenutno živiš in ustvarjaš v Dominikanski republiki. A začetki so začetki. Kdaj človek ugotovi, da ga glasba veseli? Kakšni so bili tvoji začetki?

Meni je bila glasba položena že v zibelko. Poleg atija je namreč tudi moja mami poučevala klavir in glasbo. Tako smo pri hiši zmeraj imeli klaviature oziroma pianino in še kakšen drug instrument. Preko preprostih skladbic sta me spoznavala z osnovami glasbe in mi na prijeten način predala spoštovanje do glasbe vseh zvrsti. Zelo dobro se spominjam situacij v osnovni in tudi srednji šoli, ko ti je bilo pogostokrat zastavljeno vprašanje: "Kakšno glasbo pa ti najrajši poslušáš?" Kljub temu, da je bila glasba simbol naše družine, nisem marala tega vprašanja, saj naj bi se najstnik z odgovorom opredelil, a meni je bila že od majhnih nog blizu tako klasična, narodna, pop, kot tudi jazz, rock, latino glasba. In ravno zaradi tega, ker sem že zgodaj poznala toliko različnih stilov glasbe, raznoraznih instrumentov, zasedb, kot so bendi, big bendi, orkestri, manjše instrumentalne zasedbe, zbori, različne vokalne skupine, sem vedela, da ti z glasbo ne more biti nikoli dolgčas. In kdo bi se želel dolgočasiti v svoji službi? Takšne želje zagotovo nima nobeden. In tako sem po veliki zaslugi obeh staršev zdaj tukaj, kjer sem. Diplomirana jazz saksofonistka in profesorica saksofona. Če si le malo iznajdljiv, je v tej stroki vedno pestro in zelo zabavno.

Pa če se še vrnem na prvi del tega vprašanja. Glasba ima neverjetno moč. Spremlja prav vsakega Zemljana od rojstva do smrti. Glasbo si zavrtimo v veselih in žalostnih trenutkih, ko smo sami ali v družbi, ob takšnih in drugačnih priložnostih ... No, pa naj zdaj, prosim, dvignejo roko vsi tisti, ki jih glasba ne veseli (smeh). Sem prepričana, da so takšni posebneži zelo, zelo redki.

Zakaj saksofon?

Nekdo, ki ve, da je ati v osnovi saksofonist, se ne bi čudil, zakaj ta instrument. A naj povem, da je moja prva želja bila v bistvu prečna flavta. Tako božanska se mi je zdela. A se oba starša kot glasbenika nista dala prepričati, saj sta vedela, da je vsaj prvo leto glasbene šole toplo priporočljivo začeti s klavirjem. Zakaj? Zdaj mi je popolnoma jasno in sem jima nadvse hvaležna za to popotnico, čeprav sem bila takrat celo malo jezna na njiju. Klavirske tipke so namreč pred očmi otroka.

Pa še tako lepe so. Črno bele, s prav posebnim zaporedjem. In že takoj ko "udariš" po prvi tipki, dobiš pravi zvok klavirja. Si predstavljate, kako dolgo bi trajalo, da bi kot mala punčka proizvedla prvi ton na prečni flauti? Uh, kaj šele na violini ... A tisto prvo leto glasbene šole je bilo zame "usodno", saj sem med očetovo vajo saksofona vzljubila ta zlat instrument. In tako je postal "sax" moj življenjski sopotnik, brez katerega ne grem več nikamor.

Kako se znajdeš v pedagoških vodah?

Tudi pedagogiko imam v krvi. Poleg obeh staršev pedagogov je večini bralcev poznano, da sta bila tudi oba središka stara starša spoštovana učitelja. Kot zanimivost, že prav vem, sta v nekem obdobju učila več kot 5 predmetov na viji stopnji OŠ. Pa kdo se ne spomni improvizatorja Zvoneka, ki je otrokom z vsemi mogočimi pripomočki približal tako nerazumljivo kemijo, fiziko, biologijo? In priljubljeno Zinko, ki je znala prisluhniti vsakemu posameznemu učencu in mu je še v tako težkih trenutkih vlila moč in samozaupanje ... Tudi mariborska babica je bila učiteljica, s katero sem preko njene službe vzgojila še dodatno spoštovanje do drugačnih oseb, saj je na koncu svoje službene poti delala z otroki s posebnimi potrebami. Z njimi sem preživela kar nekaj šol v naravi, varstev in ustvarjalnih uric, kjer so me prav ti otroci naučili predvsem strpnosti, sprejemanja in brezpogojne, pristne ljubezni. Kakšno boljšo popotnico v pedagoških vodah bi si mladi učitelj sploh lahko še želel. Pri poučevanju črпам ideje iz vsega življenja. In kar se mi zdi najpomembnejše, otroke poskušam naučiti, kako se pravilno vadi instrument, da osvojeno znanje pomnijo še dolgo. To sem namreč že zgodaj opazila, da je največja pomanjkljivost. Mar se ne učimo celo življenje? Vse te prednosti, ki so mi jih predali predniki in moji prejšnji učenci pa še posebej s pridom uporabljam pri delu zdaj, na drugem koncu sveta. Tukaj poučujem glasbo v skupinah in individualno in v tem delu neizmerno uživam. Dominikanska republika je dežela tretjega sveta in lahko si samo predstavljate, v kakšnih razmerah nekateri otroci živijo in celo skrbijo za svoje mlajše bratce in sestre. Mariposa (metuljčica) fundacija me je vzela za svojo nepogrešljivo učiteljico, saj me punce nadvse obožujejo. Delo s takšnimi otroki ni lahko, a je neizmerno izpopolnjujoče. Sploh, ko mi v začetku tedna v objem priteče kakšno dekle in mi z največjim nasmehom na obrazu reče, da me je čez vikend zelo pogrešala. Vse dano se vedno vrne. Tako ali drugače. Zato vam vsem polagam na srce – prisluhnite otrokom, vzpodbujajte jih, približajte jim neznano, naj odletijo v svet s čim več znanja, izkušenj in ljubezni do življenja in raziskovanja.

Sodelovala si že s številnimi znanimi glasbeniki ...

Res je. Do zdaj se je zvrstilo že kar nekaj glasbenih sodelovanj. Že v študijskem času in tudi kasneje sem koncertirala z zdaj priznanimi glasbeniki, ki danes koncertirajo kot solisti ali v zasedbah vodilnih pevcev pri nas. Naj jih nekaj naštejemo: Ana Bezjak (Papir),

Nastop v Ljubljani

Karin Zemljič (Okustični), Jani Šepetavec (Nina Pušlar), Matej Kužel (Magnifico), Teo Collori (Momento cigano) ... Potem so pa tukaj še: Gal in Severa Gjurin, Oto Pesner, Braco Doblekar, Janez Bončina – Benč, Ana Soklič, Uroš Perič, Rudolf Gas, Jazz Ladies in še bi lahko naštevale.

Kako gledaš na sodelovanje z očetom? Kakšna je vajina vez, tudi glede na fizično razdaljo, ki je med vama?

Oče je moj največji glasbeni in življenjski učitelj. Hvaležna sem mu za vse znanje, ki mi ga je brezpogojno predal in mi ga še zmeraj predaja. Čeprav ga ni vedno najlažje poslušati, saj je nepristranski kritik, brez dlake na jeziku, a hkrati vem, da je tudi moj največji oboževalec in zvesti poslušalec doma in v tujini. Ponosna sem na naju oba, da sva v zadnjih 20 letih skupnega glasbenega ustvarjanja zrastle in se oblikovali v to, kar danes sva in da lahko vse to glasbeno popotovanje deliva s poslušalci. Vsaka takšna pot ima sicer vzpone in padce, a le tako postajamo boljša verzija sebe. Ati, hvala ti, ker si! Pa nič čakati. Hitro karto kupi in pridi kmalu v tople kraje :) Da spet vzameva mero, tako kot midva to znava.

Tonček, kaj sploh dodati?

Nina je dozorela v vrhunsko glasbenico in zdaj sva eden drugemu že mentor. Jaz njo kdaj popravim, ona pa mene. Najraje igrām z Nino, ker se odlično dopolnjujeva in čutiva. Upam, da se to pozna v najini glasbi.

Ravno sediva in se pogovarjava poleg krasnega koncertnega klavirja. Kakšna je njegova zgodba?

Ja, Blüthner je bila v Leipzigu najprestižnejša znamka klavirjev, lastnik pa je bil židovskega rodu. Leta 1937 je pod pritiskom nacistov tovarna za nekaj časa prenehala delovati, zanimivo pa je, da je ravno tale koncertni klavir, ki je zdaj v moji lasti, tudi letnik 1937. Verjetno te zanima, kako se je znašel pri meni. Nisem še vsega raziskal. Vem, da je bil v Studiu 21 na RTV-ju med leti 1950 in 1955. Še prej je bil v lasti Društva slovenskih skladateljev. Mnogi koncerti in televizijske oddaje so minile z njim v glavni ali stranski vlogi. Te

podatke mi je pomagal poiskati kolega Milko Lazar, znan slovenski skladatelj. Kar nekaj je še neznank. No, naposled je klavir pristal v Minoritskem samostanu na Ptuj, kjer so ga zaradi zanemarjenosti že odpisali, a sem ga pred dvajsetimi leti uspel kupiti in renovirati. Sem ponosen lastnik tega izjemnega glasbila, ki se med drugim ponaša z izjemno mehaniko; takih danes več ne delajo.

Tvoja prihodnost, Nina ... Z glasbo, brez nje ali neke vmes?

Glasba in saksofon me bosta zagotovo spremljala do konca življenja in še dlje. Oder je moj drugi dom. Predajanje znanja me izpopolnjuje. In naj zaključim z mislijo, da je glasba univerzalni jezik, ki ne pozna meja. Pa da vidimo, kaj mi je še namenjeno.

Tonček, glasbeniki vedno ubirate različne življenjske poti. Ostati v zvrsti, v kateri uživaš, vse življenje? Ali se »prodati« v lahkotnejše pop in (narodno) zabavne vode in zaslužiti dovolj za lažje življenje? Kakšen je tvoj pogled na to?

V vsaki zvrsti glasbe je močna konkurenca. Kaj sploh pomeni »znajti se« v glasbi – ali koncertirati na velikih odrih, biti pop zvezda ali pisati hit komade – to je na koncu odločitev vsakega posameznika. Vsak glasbenik izbere tisto pot, za katero verjame, da se lahko nosi z njo. Kar nekaj mojih kolegov je aktivnih na svetovnih odrih, ponosen sem na njih, a jim nič ne zavidam, ker

vem, kakšno glasbeno kondicijo to zahteva. Ko sva v času študija s sošolcem slišala, kakšne plače imajo profesorji v akademskih vodah, sva sanjalarila o tem poklicu. Ko ti v glasbenem smislu že malo »zlaufa«, bi bil »koncertmojster«. Ko pa vidiš to ozadje, ko je treba za to, da ostaneš na vrhu ali vsaj pri vrhu, vsak dan pet ur vaditi, bližnjic pa ni, ogromno odrekovanja je prisotnega – pa ti pač mine in greš svojo pot. V jazzu se še da nekako z improvizacijo, če je kondicije manj, v klasiki pa ni heca. Jan Platenjak je bil sprva tudi talentiran jazz kitarist, a se je znašel po svoje, v popu. In to, kar dela, dela odlično. Spoštujem vse glasbenike. **Hvala vama, Nina in Tonček. Za konec pa lahko še kakšno misel ali dve namenita našim bralcem. Nina ...**

Vsem vam, dragi bralci Sredice, želim vse dobro in naj vas srce vodi, kamorkoli stopate. Le iskrena ljubezen ima svetlo prihodnost. In ne sekirajte se preveč za vsako stvar. Življenje je le eno in še to kratko. A nikoli ni prepozno za spremembe, zato le veliko žlico v roke in zajemite vse, kar vam pride dobrega naproti. Pa srečno!

Tonček, s tvojimi besedami zaključujemo tale prijeten intervju ...

Ljubezen, mir, umirjenost, sožitje, razumevanje ... vse to, dragi moji »Srjanci«! Pa uživanje tega prelepega sveta. Evo.

Jana Čavničar

V spomin sestri Miriam – nekdanji središki zdravnici Frančiški Praprotnik (1924–2023)

Na začetku tega prispevka se iskreno zahvaljujem gospe Marti Špešič iz Obreža ter našemu župniku, g. Jožetu Urbaniji, ki sta me seznanila z ganljivo življenjsko zgodbo misijonarke, sestre Miriam, rojene kot Frančiška Praprotnik, ki je med leti 1956 in 1960 opravljala službo zdravnice v Središču ob Dravi. Ljubezen do našega kraja in Središčanov je v njej živela skozi vse življenje, kasneje preko srčnih prijateljstev in ljudi, ki jih ni nikoli pozabila in je z njimi ohranjala stike, zlasti preko pisem tudi v poznejši starosti. Sestra Miriam je umrla letos 23. julija, stara 99 let, svoje življenje pa je v celoti posvetila skrbi za bolnike in revne. Na svoji izredni življenjski poti ji je uspelo zdržati vse mogoče ovire in preizkušnje, odlikovali pa so jo izjemna dobrota, pogum in obsežno znanje. Gospe Marti Špešič se zahvaljujem, da je z mano delila pisma sestre Miriam, ki jih je poslala iz svojega misijona v Albaniji med leti 1996 in 2011.

Frančiška Praprotnik se je rodila 31. oktobra 1924 v Naklem. Njeno življenjsko pot je usodno zaznamovala zgodba misijonarja, ki je deloval med gobavci na tihooceanskem otočju Molokaj, zaradi katere je tudi sama želela postati redovnica usmiljenka. V času, ko je

zaključila gimnazijo, redovnice niso smele javno delovati, imela je tudi težave s k o m u n i s t i č n o oblastjo, vendar se ji je le uspelo vpisati na študij medicine. Po končani medicinski fakulteti je po politično nemirnem zdravniškem stažu na Ptuj dobila svoje prvo delovno mesto kot zdravnica splošne medicine ravno v

Središču ob Dravi, kjer je ostala štiri leta. V Središču je bila takrat majhna ambulanta, z eno samo sobo, v štirih letih pa je zdravnica Frančiška s pomočjo donacij iz Maribora razširila zdravstveno postajo. Ordinacijo je imela v zgornjih nadstropjih današnje stavbe Občine Središče ob Dravi, stanovala pa je na stari Vagi ter nad današnjo trgovino TUŠ, kjer je bil nastanjen tudi Lojzek

S. prim. Miriam Praprotnik, dr. med. (foto Matija Selan).

Predavanje iz kmetijstva, gospodinjstva – OŠ Središče ob Dravi leta 1956. V tretji vrsti: Lojze Kulovec (Rdeči križ), sestra Miriam – Frančiška Praprotnik, Karl Štokl, Srečko Vittori, Edvard Pajek, Ela Štokl, Danica Svaty in Dragica Pajek.

Kulovec z Rdečega križa, ki jo je spremljal na tečajih v šoli (pokopan v Središču po svoji prerani smrti leta 1958). Kot zdravnica se je vozila s kolesom, ko je bila nuja, pa sta jo do pacientov z motociklom peljala domačina Mato Filipič in Edvard Brazda. Središka leta je sama opisala kot nepozabna, stkala pa je doživljenjska prijateljstva. V času, ko je delovala v Središču, so ji pomagali domačini Ivanka Trstenjak, Anica Zdravec ter Ivan in Alojzija Borko. V posebno lepih prijateljskih odnosih je bila z družinama Kačičnik in Kočevar. Ves čas se je tudi dodatno izobraževala. Martina osebna zdravnica je postala leta 1958 in tako se je pričelo njuno prijateljstvo. Ko je zdravnica Frančiška leta 1960, zaradi želje, da postane redovnica, nenadoma zapustila Središče in odšla v Beograd, sta za nekaj časa izgubili kontakt.

Že v naslednjem letu se je Frančiški uresničila želja in je postala sestra usmiljenka, predstojniki pa so jo poslali na Kosovo, kjer je misijonarsko delovala približno 30 let v bolnišnici za pljučne bolezni. Na Kosovem so začeli iz nič, nazadnje pa jim je uspelo postaviti bolnišnico s posteljami za 320 bolnikov, ambulate, laboratorije in dispanzerje ter jo opremili s sodobno opremo. Ko so se tenzije zaradi razpada Jugoslavije stopnjevale in je prišlo do vojne, je sestra Miriam morala zbežati s Kosova. Bolnišnica je bila v vojni uničena. Po upokojitvi se ji je leta 1992 ponudila priložnost, da gre v misijon v albansko mesto Drač, kar je takoj sprejela. V Albaniji, ki jo je imela sicer zelo rada in jo je v svojih pismih opisovala kot deželo, bogato z naravnimi danostmi, so jo močno prizadeli revščina, hudo pomanjkanje, slabe razmere, črna trgovina in sistemska korupcija, ki je onemogočala napredek. Zdravstvo in sociala nista delovala. Revnim je pomagala s hrano, z zdravili in ostalimi življenjskimi potrebščinami, uredila je lekarno, zgradili so samostan, vsako leto pa je za Albanijo zbrala ogromno ton pomoči preko Karitasa. Posebej je pomagala upokojujencem in rakavim bolnikom. V svojem pismu Marti Špešič z dne 4. 4. 1998 v Draču je zapisala: »Dela je ogromno. Revščina ne popušča. Moj denarni

fond Božje previdnosti se prazni, vendar trdno upam, da bo od kod kaj prispelo. Zdravila kupujem, so silno draga. Pomagam revnim bolnikom denarno, kadar se zdravijo v bolnici. Korupcija je nepopisna. Molite za nas, prosim.«

Leta 2008, ko je bila še v Albaniji, je bila predlagana za Slovenko leta. Papež Janez Pavel II. ji je za humanitarno delo dodelil najvišje cerkveno odličje – odličje sv. Cirila in Metoda, Občina Naklo pa priznanje častne občanke.

V letu 2011 je sestra Miriam poslala svoje zadnje pismo gospe Marti Špešič, v letu 2012 pa je morala na zdravljenje v Slovenijo zaradi operacije kolena. V Albanijo se kljub svojim željam ni več vrnila, saj se je zdravljenje zapletlo. Preselila se je v redovno hišo v Šentjakob. Tam so jo še leta 2018 obiskali prijatelji iz Središča – župnik Jože Urbanija, Marta Špešič, Anica Zdravec in Marija Čovič. Zadnja leta je preživel v Zavodu usmiljenk v Mengšu.

Središče je od svojega odhoda leta 1960 obiskala skupaj trikrat, nazadnje leta 2001. Da ni več prišla v Središče, je močno obžalovala, saj ji je dosti pomenilo to, da se ga je s tako radostjo spominjala.

V svojem pismu Marti Špešič z dne 5. 9. 2009 je iz Drača pisala naslednje vrstice: »Moje srce je še vedno zelo vezano za Središče, kjer sem kot mlada zdravnica preživljala najlepša poklicna leta med dobrimi ljudmi in ob dobrem g. župniku Leonu Božiču ...«

Sestra Miriam se je s svojim življenjem in misijonarstvom zavezala k skromnemu življenju, vendar pa je s svojimi dejanji spreminjala svet na bolje. Njena misel je pogosto bila, da je pomembno **biti** in **ne imeti**.

Zakaj je sestra Miriam ostala tako globoko v srcih ljudi in pustila pečat, kjerkoli je bila? Gospa Marta je rekla sledeče: Bila je odlična zdravnica, prijatelj vseh, ni delila na leve in desne, kljub tistim časom. Vsi so jo imeli radi, ker je bila tako predana svojemu delu, bolnim je vedno šla pomagat, ne glede na uro ali vreme. Tudi kot misijonarka je začela iz nič, ni imela niti

Srečanje s sestro Miriam leta 1999 v nekdanji gostilni Frančeka Jakla. Na sliki si sledijo: Franc Kočevar, Jelko Štokl, Stanko in Marta Špešič, Minka Kačičnik, Anica Zdravec, sestra Miriam, Ivanka Trstenjak, Mima Kočevar in Slavko Kačičnik.

najosnovnejših pogojev, pohištva, zdravil, vendar ji je z neutrudno voljo uspelo, da je priskrbel, kar je lahko, in ljudem v stiski nudila čim več, za uboge pa je zbirala sredstva doma in v tujini.

Sestre Miriam – Frančiške Praprotnik se danes spominjajo naši starejši občani, zato je pomembno, da se njena zgodba in resnično poslanstvo, ki ga je prepletala ljubezen in pomoč do soljudi v težki gmotni

in zdravstveni stiski, ohrani tudi za nadaljnje generacije in da takšne izjemne osebnosti nikoli ne utonejo v pozabo.

Viri: ustno pričevanje in osebna korespondenca Marte Špešič; revija Prijatelj, februar/marec 1996; spletni vir: <https://www.mojaobcina.si/naklo/novice/sestra-miriam-1924-2023.html>.

Romana Suhodolčan, Društvo upokojencev Središče ob Dravi

Piknik in ostali dogodki

Najprej se vam moram opravičiti, ker v mesecu juliju nismo izvedli izleta. Načrtovali smo ga 27. julija na Izletniško kmetijo Šenveter (Dražen Vrh v Slovenskih goricah). Obiskali bi tudi Cmurek, cerkev Marije Snežne in ostale zanimive destinacije v tem okolišu. Z gospodinjo kmetije je bilo že vse dogovorjeno, nastal pa je problem, saj nismo dobili prevoza. Do 31. julija so bili vsi prevozniki zasedeni zaradi Mladinske olimpijade v Mariboru. Izlet smo potem mislili prestaviti na začetek avgusta, ker pa je že bil planiran oziroma dogovorjen piknik, smo sklenili, da izlet prestavimo v mesec oktober. Mogoče je bilo to dobro – v začetku avgusta smo namreč imeli prav neprijetno vreme.

Piknik je bil 24. avgusta pri ribniku v Obrežu. Udeležilo se ga je 110 članov. Bilo je prav lušno in veselo. Mislim, da ste bili vsi zadovoljni. Naši moški so poskrbeli za dodatne mize in klopi, nabavili so tudi senčnike, tako da smo bili vsi v senci. Tudi vreme nam je bilo naklonjeno, saj ni bilo preveč vroče. Naš član Zvonko je prinesel tudi harmoniko, zato se je dosti pelo in tudi plesalo. Prepričana sem, da nihče ni odšel domov lačen ali žejen.

Zahvaliti se moram g. Branku Rakuši in Francu Trstenjaku, ker sta izvrstno in vrhunsko spekla meso na žaru. Hvala našemu Jožeku, da nismo bili žejni, hvala vsem, ki ste pomagali pri strežbi in pri vsej pripravi. Hvala našemu članu g. Kranjčecu – tudi letos nam je

doniral vso potrebno zelenjavo. Mislim, da smo vsi to delali z veseljem, ker nam tudi vi z vašo udeležbo to vračate.

V mesecu septembru je bilo 14. 9. 2023 v Središču tudi državno prvenstvo v kegljanju. Več o tem je zapisala Alenka Horvat.

29. septembra so naše pevke PZ nastopile v Ljubljani na Festivalu za 3. življenjsko obdobje.

Od 6. do 13. septembra je naših 38 članov letovalo na otoku Krk. Po njihovem pripovedovanju so se imeli super. Prišlo pa je do kratkega stika med agencijo Relax in hotelom, v katerem so stanovali. Nastanjeni so bili v sobah brez balkonov, čeprav so imeli plačane sobe z balkonom. Tako je pri določenih članih prišlo tudi do kratkega stika. Agencija Relax se nam je takoj opravičila in že 7. septembra vrnila razliko denarja. Naj mi bo oproščeno, ampak ne morem iz svoje kože – to moram napisati ...V avgustovskih ujmah je skoraj tretjina Slovenije doživela tragedijo. Ljudje so ostali brez domov, brez elektrike, brez vode, brez cest. Maroko je prizadel hud potres, ne vem koliko tisoč mrtvih, Libija poplave, tudi tisoče mrtvih ... Kaj pri vsem tem pomeni balkon na dopustu?!

Nikoli ne gledam nogometne tekme, v petek, 15. septembra, pa sem gledala tekmo v Stožicah Zvezde nogometa za žrtve poplav. Solze so mi tekale do pet, mogoče zaradi balkonov ...

Alenka Horvat, Društvo upokojencev Središče ob Dravi

30 let kegljanja s kroglo na vrvici

Kegljanje ima v DU Središče ob Dravi že dolgoletno tradicijo, saj se je pričelo pred več kot 30 leti. Gre za že zelo staro športno panogo, razširjeno po vsem svetu. Ta šport zahteva vztrajnost in zbranost, kar so vrednote, ki jih lahko prenašamo v vsakdanje življenje.

V našem društvu smo zelo aktivni, saj letno tekmuje na več kot dvajsetih tekmah po vsej severovzhodni Sloveniji. Skoraj vedno prinesemo s tekmovanja tudi kakšen pokal.

Kegljači smo se dogovorili, da se letos prijavimo na razpis Zveze društev upokojencev Slovenije kot organizator državnega prvenstva in s tem proslavimo

našo 30-letnico. Posvetovali smo se tudi z županom, ki

nam je obljubil pomoč pri organizaciji, če bomo izbrani. Nismo bili prepričani, ali nam bo uspelo prepričati komisijo, najprej nam je moral odobriti PZDU Ptuj, nato pa še komisija v Ljubljani. Vendar je uspelo. Bili smo veseli, vendar malo prestrašeni, ali bo uspelo, saj ni mačji kašelj imeti 120 tekmovalcev iz vse Slovenije in pa tudi navijačev, ki jih vsaka skupina pripelje s seboj. Treba je poskrbeti za prostor, prehrano in dobro razporeženje.

Že v juniju smo pričeli s pripravi. Najprej sva z našo kegljačico Vero skvačkali 150 bučk in s tem predstavili našo oljarno, ki prideluje odlično bučno olje. Oljarna Jeruzalem pa nam je donirala stekleničke bučnega olja, kar je bilo odlično spominsko darilce. Urediti je bilo potrebno kegljišča, da so ustrezala vsem predpisom, ki jih določa ZDUS. Ogromno dela je bilo z administracijo – treba je bilo izdelati zapisnike, prijavnice ekipam, urediti prijavo dogodka, nabaviti pokale, medalje in priznanja, naročiti prehrano in še marsikaj drugega. Vedeli pa smo tudi, da iz sredstev, ki jih plačajo društva za nastopajoče, ne bo dovolj, zato smo začeli iskati donatorje, ki bi nam finančno ali materialno pomagali.

Prišel je 14. september in tekmovanje se je pričelo. Že zgodaj zjutraj so pričeli prihajati tekmovalci s svojimi navijači, naenkrat je bilo polno igrišče in dvorana. Bilo nas je več kot 200. V kulturnem programu so nastopili učenci osnovne šole, za kar se jim zahvaljujemo. Za presenečenje pa je poskrbel Klub Štajer iz Središča s svojimi »oldtimerji«, ki so med prevozom razkazali zanimivosti naše občine.

Tekmovanje je potekalo brez kakršnihkoli večjih napak oz. BREZ NAPAK, kar je uspeh našega dela. Končalo se je pozno popoldne z razglasitvijo rezultatov.

Kegljači v akciji

Rezultati:

MOŠKI

1. DU HOČE
2. DU BEZENA
3. DU ŠENTILJ PRI VELENJU
4. DU VUZENICA
5. DU PTUJSKA GORA
6. DU SREDIŠČE OB DRAVI
7. DU DOLENJSKE TOPLICE
8. DU ČRENŠOVCI
9. DU BREŽICE
10. DU ANDRAŽ NAD POLZELO
11. DU DOLE PRI LITJI
12. DU ŠKOFJA LOKA

ŽENSKO

1. DU STARŠE
2. DU ŠOŠTANJ
3. DU SREDIŠČE OB DRAVI
4. DU DOLE PRI LITJI
5. DU HOČE
6. DU PUCONCI
7. DU OSTROŽNO
8. DU VUZENICA
9. DU GORIŠNICA
10. DU BREŽICE
11. DU PREČNA
12. DU ŠKOFJA LOKA

Veseli smo, da so bili vsi navdušeni in zadovoljni z organizacijo. Pohvale po telefonu še vedno prihajajo. Vse to pa bi bilo nemogoče, če ne bi imeli pomoči od

Kegljači z županom Tonijem Jelovico

drugod, zato se zahvaljujemo županu Toniju Jelovici in Občini Središče ob Dravi, podprli pa so nas tudi: Fagus-GIS, d. o. o., Komunala Ormož, T. C. Jakl, d. o. o., Oljarna Jeruzalem Središče ob Dravi, Robert Jakl, s. p., NANO elektronika Maribor, Miran Čurin, s. p., Antolič Natalija, s. p., Ana Trstenjak, s. p., Zlatka Podgorelec, Miran Sever, Tadeja Bauman, TUŠ Krapek Ormož, Barbara Jančar, Droga - Središče ob Dravi, Srečko Kolarič, Mesnica Bubek, Mesnica Sirc, Marjan Kupčič, s. p., Radenska, Petrol Središče ob Dravi, Kormoran Ormož, Sadjarstvo Ivanjovci, Zlatka

Marčec, Alinea Moškanjci, TUŠ Središče ob Dravi, Horvat Štefan, Bratuša Matija, ki je napravil klopotec in ptičji hišici, ki so ju dobili najboljši posamezniki, vinogradniki s Koga, Društvi upokojencev Kog in Ivanjovci ter Micika, Pavlika, Anica, Metka, Vesna in Marjetka, ki so nam napekle ogromno odličnega peciva. Hvala tudi g. Juriju Dogši, Stanku Šalamunu in Anici Rakuša za grozdje, gasilcem, ki so urejali promet, Mitju Nemcu za ozvočenje.

Vsem, še enkrat hvala za vse dobro, tudi tistim, ki sem na njih morda pozabila.

Polona Rotar Marčec

Utrinki iz vrtca

Od zadnjega meseca pred koncem šolskega leta 2022/23 se je tudi v vrtcu veliko dogajalo:

- izvajali smo dejavnosti obvodne pedagogike na tematiko »Vodne živali v potoku Trnava«;
- poslovali smo se od 25 otrok minimaturantov;
- na vroč junijski dopoldan smo se odpravili na pohod v okviru programa »Mali sonček«;
- otroci skupin Radovedne bučke in Pedenjped so kolesarili;
- v vrtcu nas je obiskal konjiček poni v spremstvu naše sovrstnice Erin in njene mame;
- imeli smo zaključno srečanje z izvajalko zobne preventive;
- obeležili smo svetovni dan športa;
- najstarejši otroci, ki so obiskovali Mini Cici Veselo šolo, so imeli ciciveselošolski dan, na katerem so reševali zabaven cici vprašalnik in prejeli pohvale;
- izvedli smo zaključno prireditev vrtca.

Na vroč julijski dan pa smo bili s strani ge. Mateje Gašparič obveščeni, da je izšel novi videospot Bena-Maja in Julie, v katerem so s plesi sodelovali otroci, ki so obiskovali interesno dejavnost folklorne urice.

Tudi v dveh vročih poletnih mesecih je bilo v vrtcu živahno, glasno in zabavno. Otroci so bili deležni

različnih počitniških dejavnosti področij s kurikulumu. V ospredju sta bila igra in druženje med skupinami otrok.

Poletje je spet minilo zelo hitro. Zdaj pa smo se ponovno dobili v vrtcu in v šoli v naših igralnicah: rdeči, modri, zeleni in rumeni.

Polona Rotar Marčec

Zaključna prireditev vrtca »Z gibanjem v počitnice«

Tudi letos (kot vsa pretekla leta) smo ob koncu šolskega leta v vrtcu pripravili zaključno prireditev. Zadolžene za organizacijo letošnje prireditve smo se kar hitro odločile, da bo prireditev na temo gibanja in v telovadnici osnovne šole. Zaključna prireditev se je odvijala v četrtek, 15. 6. 2023, nanjo pa smo se pripravljali kar nekaj časa. Ob začetku sta nas

nagovorila ga. ravnateljica Jasna Munda in podžupan Občine Središče ob Dravi g. Tomaž Kosec, malo kasneje je »minimaturantom« namenila nekaj besed še pomočnica ravnateljice za vodenje vrtca

ga. Katja Volgemut, za začetek in konec prireditve pa sta nekaj besed povedala tudi Erik in Sara. Zvrstili so se nastopi vseh petih skupin in plesna točka folklorne skupine vrtca. Z gibalno-plesno točko smo se predstavili vsi, od najmlajših do najstarejših otrok: skupina Bibe v rdečih majicah s pomočjo plišastih medvedkov, skupina Lunice v belih majicah s pomočjo mehkih žog, skupina Prijatelji v modrih majicah s pisanimi obroči, skupina Radovedne bučke v zelenih majicah s padalom in skupina Pedenjped v rumenih majicah s kolebnicami.

Na koncu so se na svoj tradicionalni način ob zvokih koračnice »Mi smo minimaturanti« poslovlili še otroci, ki

danes že pridno obiskujejo pouk. Prireditev smo sklenili s skupnim plesom vseh otrok, vzgojiteljic in praktikantov, ki so se z nami družili med letom.

Samo Žerjav

Zaključek šolskega leta 2022/2023

Zaključna prireditev, na kateri se ob koncu šolskega leta predstavijo vsi razredi osnovne šole (razen devetošolcev, ki so šoli že pomahali v slovo), se je letos, natančneje v četrtek, 22. 6. 2023, zopet vrnila v prostore prenovljene Sokolane. Rdeča nit prireditve je bila – prihajajočim počitnicam primerna – čisto popotniška »Svet na dlani v naši Sokolani«.

Uvod je bil posvečen pomembnemu državnemu prazniku – dnevu državnosti, ki ga Slovenci zdaj že več kot tri desetletja praznujemo 25. junija. Ravnateljica, mag. Jasna Munda, je v nadaljevanju povzela dogajanje in uspehe v iztekajočem se šolskem letu ter podelila priznanja učencem in razredom za najvidnejše dosežke. Na oder so stopile tudi članice pevskega zbora Društva upokojencev Središče. Prvič je na tej tradicionalni prireditvi zbrane nagovoril tudi župan Toni Jelovica.

V drugem delu so pobudo na odru prevzeli učenci, ki so nas domiselno popeljali od Slovenije, Južne Afrike, Avstralije, Indije, Braziliije, Španije, pa vse do Združenih držav Amerike in Japonske. Na koncu pa, kot se spodobi, povratek v naš domači kraj. Ljubo doma, kdor ga ima, kot pravi lep slovenski pregovor.

Sprejem prvošolcev na OŠ Središče ob Dravi

Kot bi mignil, so se poletne počitnice približale koncu. Ponovno so se odprla vrata osnovnih in srednjih šol. Novo šolsko leto je še posebej velika prelomnica v življenju tistih, ki 1. septembra prvič sedejo v šolske klopi. To je zanje začetek nečesa čisto novega. V Sloveniji je letos takšnih otrok kar 20.735. Dan je bil zanje poln vznemirjenja, pričakovanj, dvomov, radovednosti, veselja ...

Šolski prag naše šole je prestopilo kar 25 živahnih učenek in učencev. Prvi šolski dan so polni pričakovanj prišli skupaj s starši. Zbrali smo se v šolski jedilnici, kjer jih je najprej prijazno pozdravila ga. ravnateljica Jasna Munda. Po pozdravnem nagovoru g. župana Tonija Jelovice ter učiteljic Sonje Kosi in Violete Petek je sledil zanimiv lutkovni muzikal, ki so ga pripravili učenci in učenke sedanjega 4. razreda. Lutki Lili in Bine sta jim ob igri, petju in plesu predstavili svoje prijatelje, ki jim bodo pomagali pri učenju čez celo šolsko leto.

Po programu je sledil slovesen trenutek, ko je vsak prvošolček opravil simbolični skok v 1. razred. Prejel je darilo od ge. ravnateljice ter posebno darilo od g. župana. Sledilo je skupinsko fotografiranje, nato pa so

se učenci odpravili v učilnico 1. razreda, kjer sta jih pričakali lutki Lili in Bine. Najprej so se igrali spoznavno igro, nato so se naučili pesmico z naslovom LILI IN BINE.

Med tem časom so starši v jedilnici prisluhnili predavanju svetovalne delavke Nine Kostric, ki jim je podala veliko navodil o vstopu otrok v šolo. Po predavanju so starši prišli po pomembne začetne informacije tudi v učilnico 1. razreda, kjer so jim mali nadobudneži že povedali, kaj so se naučili. Za nagrado so se poigrali na igralih. Da je bil dan popoln, so se na koncu še posladkali s torto. Polni prijetnih vtisov, v pričakovanju, kaj jih čaka naslednji dan, so se skupaj s svojimi starši odpravili domov.

Našim prvošolčkom želimo veliko novih prijateljev, predvsem pa veliko novega znanja. Srečno ter uspešen začetek šolskega leta!

Zdenka B. Slavič, Turistično društvo Središče ob Dravi

Malo tu, malo tam

Povsod se kaj dogaja. Kaj zanimivega!

22. julija se nas je nekaj članov Turističnega društva podalo na že 23. dogodek 2000 zlatih zrn v Rako pri Krškem. Bilo je zanimivo in čudovito! Domačini so se izredno potrudili. Že sprejem je bil nekaj posebnega: pozdravil nas je predsednik tamkajšnjega TD, pozneje tudi domači župan, njegovi kolegi, župani sosednjih občin. Počastili so nas z izbranimi jedmi in s pijačo.

Na njivi pšenice, za katero so skrbeli tamkajšnji člani TD, je uspel dober pridelek. Kosci in žanjice so poprijeli za kose in srpe. Nastajala so povresla in kmalu so nastali lepi snopi. Tradicionalno so iskali največji klas, ki pa je prišel izpod rok njihovega župana. Snope so naložili na voz, a po tamkajšnji stari navadi se je zgodila kraja enega snopa. Kradljivca so uspeli ujeti in ga ob sramovanju in posmehovanju privezali na

sramotilni steber. Mlačev s cepci se je dogajala v krasnem okolju gradu Rajhenburg, na dvorišču, kjer so mlatili s cepci, gostje pa smo dogajanje lahko opazovali iz nadstropja med grajskimi arkadami. Pred žetvijo so nas z avtobusi popeljali na ogled bazilike Lurške Marije in v rudnik rjavega premoga v Senovem.

Rebeke Dremelj nismo srečali ... Gostitelji so nam v spomin na sodelovanje podarili njihovo zelo okusno, zaščiteno čebulo, ki ji tam rečejo "č'bula". Seveda smo jih tudi mi obdarili s košaro pridelkov naših sponzorjev in povabili v naše kraje, v našo Destinacijo Jeruzalem na prireditve. Kar nekaj se jih je odzvalo in so se udeležili 20. Praznika buč v Središču 16. septembra.

V pobrateni občini Mislinja vsako leto sredi poletja pripravijo prireditev obujanja starih običajev. Letos so na planinskem potoku na star način prali z lesenimi "riplači", kot smo jih nekoč poznali tudi pri nas. Pranju in obešanju zanimivih kosov starega spodnjega perila so sledile šaljive igre in pogostitev s tipičnim pohorskim loncem. Zelo okusno!

15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzetja (velika maša ali veliki šmaren), je vsako leto sveta maša v središki kapeli Žalostne matere božje. Kot že tradicionalno smo ob tej priložnosti sodelovali tudi člani TD. Obiskovalcem smo ponujali dobrote izpod

rok naših pridnih članic in okoliških gospodinj. Gospod župnik je požegnal velike in male klopotce, ki jih izdeluje g. Bratuša z Brega. Žegnanja so bili deležni tudi vsi prisotni in tudi ljudske pevke, ki so ob tej priložnosti zapele nekaj dogodku primernih pesmi.

In še ena tradicionalna prireditev – "Sejem sliv" v Osečini. Tja redno zahajamo in nesemo s seboj vina naših vinarjev in pridelke drugih sponzorjev. Ta prireditev je v Srbiji zelo odmevna, saj jo obiščejo tudi najvišji predstavniki države.

Tudi občinske avle ne pozabimo. Na mesec ali dva spremenimo razstavo. Vedno kaj aktualnega. Čez poletje je vabilo k branju – doma ali na dopustu ali babice in dedki berejo svojim vnukom. V septembru je razstava posvečena začetku šolskega leta – na vejah so reki o pomembnosti učenja in znanja, v vitrini o šoli nekoč in danes. Zelo pohvalno pa je tudi, da naši najmlajši iz vrtca Navihanček urejajo svoj kotiček z zanimivimi izdelki. Pridite pogledat!

Simona Sakelšek, Krajevna knjižnica Središče ob Dravi

Čudoviti svet knjig

Dragi bralci, drage bralke Sredice, naj vas tokrat popeljemo po knjižnih novostih tako za odrasle kot za otroke in mladino. Knjižničarji priporočamo v branje ...

Za odrasle bralce:

1. Cullhed, E.: **Evforija**: roman o Sylvii Plath (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2023);
2. Schröder, A.: **Mladenka pri oknu, večerna svetloba, modra obleka** (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2023), roman;
3. Haruki, M.: **V prvi osebi dvojine** (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2023), kratka proza;
4. Fredericks, M.: **Lindberghova varuška** (Izola: Meander, 2023), kriminalni roman;
5. Jaeggy, Fleur: **Proleterka** (Medvode: Malinc, 2022), roman;
6. Minière, I.: **Navaden par** (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2007), roman;
7. Luskovič, T.: **Društvo kmetskih fantov in deklet** (DKFD): Sv. Bolfenk na Kogu: 1931–1941 (Kog: Turistično in kulturno društvo, 2023), zbornik;
8. Srnec, H.: **Martin Kojc, misli za vsak dan** (Središče ob Dravi: KUD Prasila, 2023), aforizmi, pregovori.

Za otroke in mladino:

1. Marinšek, D.: **Pozabljiva stonoga** (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2023), slikanica;
2. Donaldson, J.: **Superdeževnik** (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2023), slikanica;
3. Stewart, P.: **Nori na nogomet. Avtogol** (Maribor: Skrivnost, 2023);
4. Kermauner, A.: **Žiga špaget gre na trnek viset** (Dob: Miš, 2023), slikanica;

5. Gorenc, B.: **Huda risinja** (Dob: Miš, 2023), zbirka pravljic;

6. Borovac, I.: **Mali bonton za velike otroke** (Zagreb: Turistička naklada, 2017), poučno gradivo;

7. Dokl, U.: **Kako je bilo, ko še ni bilo telefonov** (Maribor: Aristej, 2022), poučno gradivo.

Za starejše ljubitelje knjižnice smo 14. septembra v sodelovanju s KUD Prasila izvedli domoznanski večer. Verjetno se sprašujete, zakaj ravno 14. september. Ta dan je minilo 122 let od rojstva domačina Martina Kojca (14. 9. 1901–18. 3. 1978), parapsihologa, publicista, pisatelja, ki je najbolj zaslovel s knjigo **Učbenik življenja**. S svojo teorijo in z delom se je moral uveljaviti najprej v tujini, šele potem smo ga sprejeli tudi v Sloveniji. Njegove knjige, ki so najprej izhajale v nemščini in nizozemščini, zdaj izhajajo tudi doma. Martin Kojc nam je v svojih delih zaupal smernice za srečnejše življenje in nas seznanil z močjo misli, ljubeznijo ter veličino človeka, ki se skriva v vsakem posamezniku. Helena Srnec je v začetku septembra izdala knjigo **Martin Kojc, misli za vsak dan**. Knjiga je skupek misli, aforizmov in meditacij.

Branje nas bogati in širi znanje. Če želite preveriti svoje »bogastvo«, potem vabljeni, da sodelujete v spletnem kvizu, ki je tokrat posvečen 750-letnici prve omembe Ormoža. Če ste stari od 9 do 13 let in radi rešujete kvize, poskenirajte QR-kodo in rešite kviz.

Navdušeni nad vašim poletnim odzivom vas vse, male in velike ljubitelje pravljic, vabimo, da še

naprej potujete z nami v svet domišljije. Pridružite se nam na jesenski pravljici v sredo, 11. oktobra, ob 17. uri. Prav tako vse sodelujoče pri Pikini bralni znački spomnimo, da je potrebno Pikine beležke oddati do 30. septembra. Zaključna prireditev s Piko Nogavičko

in podelitvijo priznanj ter nagrad bo ob koncu meseca oktobra v Knjižnici Ormož.

Naj vas spremlja tale Kojčeva misel: » /.../ in vendar je vsa človeška sreča le v sedanjosti. Preteklost in prihodnost sta le utvari. Človek je srečen le, če živi v sedanjosti in se z njo sprijazni.«

Franc Krnjak

Vrnitev Jurija Ivanoviča Venelina (1802–1939¹)

Zastonj boste brskali po raznih starih, starejših in sodobnih leksikonih in iskali geslo pod črko V, torej Venelin! Le v novejšem času se na spletu pojavlja geslo na priimek Venelin, kajti do izida njegove prevedene zgodovinske študije *Starodavni in današnji Slovenci* je bil splošnemu bralstvu kot tudi strokovni javnosti povsem neznan. Je prva knjiga nekega tujega raziskovalca o Slovencih – staroselcih. V Predgovoru, ki ga je prispevala dr. Duša K. Umek, se ta sprašuje, v čem se Jurij Venelin razlikuje od piscev tedanjega in današnjega časa. Povsem drugače je videl zgodovino Slovencev, ki jo je kritično obdelal. Najprej v Lvovski UK, nato je vse to potrdil z dejstvi pri raziskavi Bolgarov.

V prejšnji številki **Sredice** sem se v dobršni meri naslanjal na tega, slovenski zgodovinarški srenji povsem neznanega zgodovinarja. Ali pač? Toda vso zgodovino so nastajala dela piscev, ki so vedeli, da smo Slovenci staroselci na ozemlju med Jadranskim morjem, Alpami do Drave in Donave in še čez. Vedenje o prvobitnih Slovencih na današnjem ozemlju je bilo pri domačih raziskovalcih in drugih piscih² razširjeno še vse 19. stoletje, potem pa se je stanje obrnilo in izgubilo. Začel je veljati termin **Slovan/-i**, ki ga je okoli l. 1813 skoval češki menih in jezikoslovec Josef Dobrovsky, obenem pa je začela dominirati priselitvena teorija, ki pa ne »pije vode«.³

Na nam neznanega raziskovalca – zgodovinarja, Jurija I. Venelina, je opozorila ruska znanstvenica/slovenistka Iskra Čurkina leta 1992. Rodil se je v karpatskih planinah, in sicer leta 1802, v vasi Nagy Tibava (Velika Tibava, takrat madžarsko ozemlje v sestavi avstrijskega imperija, danes zahodna Ukrajina), z imenom Georgius Hutza (Huca). Sam Hutza se je imel za »Karpato Rusa«, priimek Venelin (Venelovič) in rusko ime Jurij je prevzel že odrasel, ko se je preselil v Rusijo. Njegov oče je bil visoki pravoslavni duhovnik in je želel tudi sinu pridobiti duhovniško izobrazbo. Po gimnaziji v Užgorodu je zahajal v lokalno semenišče, v starosti devetnajst let pa je bil dijak liceja. Tam se je seznanil s svetom znanosti, ki ga je vsrkala antična zgodovina.

Študij filozofskih predmetov je nadaljeval na Lvovskem vseučilišču, enem osrednjih kulturnih in verskih središč Evrope. Na univerzi je imel možnost poslušati predavanja najboljših predavateljev, v študentski knjižnici pa so ga privlačili izvirniki klasikov svetovne zgodovine in literature.

Že v univerzitetni knjižnici v Lvovu si je ukažejni Rus začel izpisovati dragocene zgodovinske podatke o Slovanih in sorodnih plemenih, ki so bili zbrani v zbirkah, kot je *Monumenta inedita rerum Germanicarum* (Neobjavljeni spomini na nemške zadeve) avtorjev Tacita, Kornelija Nepota, Kasiodorja, Strabona in Jordanesa. Zgodovina Bizanca je bila Hucuva poslastica, kot tudi mnogi njegovi prevodi iz cesarskih kronik in fragmenti bizantinskih pisateljev. Zgodovinsko sporna in temna mesta so od njega zahtevala pojasnila (Tulajev), zato je svoje ustvarjalno življenje posvetil (zgodovinski) znanosti, duhovniški karieri pa se zavedno in zavestno odpovedal. To je pomenilo, da poti nazaj ni! Z bratrancem Ivanom Molnarjem sta zbežala, v liberalno-plemiško Rusijo in tako presekala vse verske in družinske vezi.

Prvotno ime in priimek je *Huca/Hutza* zamenjal za rusko in postal *Jurij Ivanovič Venelin*, ki se je leta 1825 pojavil v Moskvi. Poiskal je svojega rojaka, velikega slavista in pedagoga Ivana Semjonoviča Orlaja, in ga prosil za pomoč pri iskanju službe. Ugodil je njegovi prošnji, vendar mu je dobrohotno svetoval, naj se raje loti bolj koristne znanosti, npr. medicine. Seveda mu Venelin ni upal oporekati in se je sprijaznil z začasno usodo. Vpisal se je na medicinsko fakulteto in tako je leta 1829 postal zdravnik. Toda njegovo srce je bilo

¹ Sposojen naslov.

² Jernej Kopitar, Franc Miklošič, ja tudi Vatroslav Jagić, vendar do smrti Miklošiča; Davorin Trstenjak, Josip Šuman, Davorin Žunkovič, Janez Trdina, pozneje Matej Bor, Joško Šavli, Ivan Tomašič idr.

³ Po drugi strani pa Venelin priznava priselitveno teorijo za sorodne slovanske narode, predvsem Bolgare, Srbe in Hrvate.

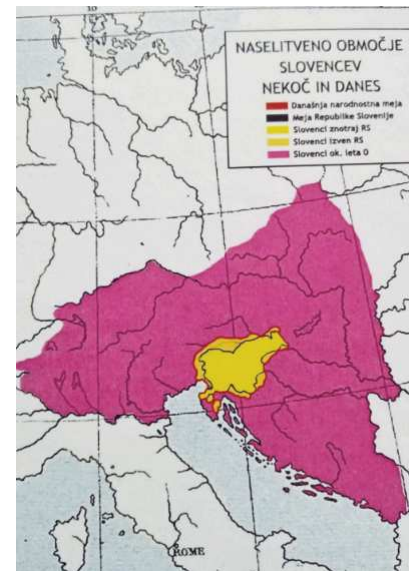
povsem pri humanističnih študijih, zato je medicino obesil na klin, službe pa kljub njegovi srčni želji ni bilo lahko dobiti. Posrečilo se mu je dobiti službo domačega učitelja, tako da je imel vsaj za silo sredstva za preživetje. Pa tudi pedagoško delo ni bilo njegov cilj. In vendar – led je bil prebit, v žep mu je padel honorar bogatih staršev, prosti čas pa je mrzlično porabljal za znanstvene raziskave. Njegova marljivost in intenzivno razmišljanje sta bila osupljiva. Podlaga so mu bila klasična dela in študij izvirnikov v starodavnih jezikih – tudi v grščini in latinščini. Poleg tega je občeval v svetovnih jezikih, kot so angleščina, nemščina, francoščina, italijanščina in španščina. Madžarščina in romunščina pa sta mu bili tako ali tako pisani na kožo. Skratka poliglot evropskih veličin, ki so mu bila odprta vrata vseh takratnih evropskih inštitucij. Bleščeča izobrazba, dobra vzgoja in osebne vrline so mlademu znanstveniku odpirale vrata mnogih gostoljubnih hiš aristokratskih salonov Rusije.

V mnogih pogovorih in razpravah je Venelin izražal utemeljene proteste proti takrat prevladujoči nemški kritični šoli. Seveda si je takšne "izpade" lahko privoščil, saj je kot izreden poznavalec izvirnikov in mnogih zanesljivih podatkov o starodavnih Slovanih negodoval nad nepremostljivo skepso zahodnjakov, ki so s svoji aroganco zavirali razvoj domače znanosti. Neverjetno razumevanje dediščine Jurija Venelina je v tem, da je njegova prva in najbolj znana knjiga **O starodavnih in sodobnih Bolgarih**, ki je izšla leta 1829, povzročila ogromno sporov in lažnih govoric. Bila je tarča mnogih kritikov in raziskav. Postala je svojevrstna senzacija. Nasprotno pa je temeljni del, ki je bil posvečen starodavni Sloveniji, kot posmrtni izid ostal brez zaslužene pozornosti (Tulajev).

Če povzamem bistvo besed urednika slovenske izdaje Venelinove študije pod malo spremenjenim naslovom, je knjiga prvič izšla leta 1841. Venelin je začel pisati to knjigo leta 1834 kot redni član *Društva zgodovine in starodavnosti Rusov* in sodelavec *Ruske cesarske akademije*. Nenadna smrt avtorja leta 1839 – še pred dokončanjem knjige – je povzročila mnoge neveselosti. Študijo je tako dokončal njegov bratranec Ivan I. Molnar. Seveda je Molnar knjigo dokončal po lastni presoji, kar je zagotovo vplivalo na dokončno vsebino, še posebej na njen zaključek.

Pri pisanju študije o starodavni Sloveniji in Slovencih je Venelin izhajal iz predpostavke, da so Slovenci praprebivalci oziroma staroselci v srednji Evropi.⁴ Trdil celo, da so bili Slovenci v času vzpona in razcveta starih Grkov in Rimljanov že formirani na posamezna plemena. Resnični vzpon Rimskega cesarstva neizogibno povezuje s podjarmljenjem starodavne

Slovenije, prvega rimskega cesarja Avgusta Oktavijana pa predstavi kot krvnika starodavnih Slovencev. Po d o k o n č n e m podjarmljenju v letu 9 po Kr. se del Slovencev nikakor ni hotel sprijazniti s porazom in z rimsko nadvlado ter se zato umaknil čez reko Donavo, kjer se je sčasoma oblikoval kot subetnos z imenom Slovaki (Ur.).

Tako po istovetnosti imen Slovence in Slovake prišteva k enemu plemenu, ki se imenuje Slovenci (nikakor pa med te ne prišteva Srbov (Srbov) in Hrvatov (Hrvatov), saj sta ti dve plemeni vpadli v Rimski imperij v času imperatorja Valenta med leti 364 in 378⁵). Deli jih reka Donava. Venelin je ime Slovenci izvedel iz grškega prevoda imena Rheti, ki pomeni tiste, ki govorijo, slovijo in ki se torej med seboj razumejo. Njegova teorija se popolnoma ujema z najstarejšo teorijo o izvoru imena Sloveni, hkrati pa tudi s slovenskim ohranjenim pisnim izročilom. Da bi se Venelin izognil zmešnjavi zaradi podobnosti imen Slovenija in Slovaška, imenuje starodavno Slovenijo tudi Dunajska Slovenija.

V knjigi predstavlja posamezna plemena starih Slovencev. V geografskem smislu se meje posameznih slovenskih plemen v glavnem ujemajo s poznejšimi rimskimi provincami. Med starodavne Slovence uvršča Rhetes, Venete, Istre, Noričane, Panonce, Dalmatince in Ilire. Od teh plemen pa povsem razlikuje priseljena plemena Bolgarov, Srbov in Hrvatov, ki so se pozneje naselila na Balkan med Slovence.

Venelinove raziskave in sklepi o Slovencih se osupljivo ujemajo s številnimi novjšimi raziskavami različnih zgodovinarjev, arheologov in jezikoslovcev, tako ruskih kot zahodnoevropskih. To daje njegovemu delu veliko težo in ga uvršča med nepriznane velikane zgodovinske znanosti ter pionirje zamolčane zgodovine našega naroda (Ur.).

⁴ Njegovo tezo vse bolj potrjuje nova veda v znanosti, to je veda o genetiki na podlagi DNK.

⁵ Nekje uradno je čas prihoda teh dveh plemen v času bizantinskega vladarja Iraklija, 610 in 640. Z uporabo splošnega pojma Slovani za Srbe in Hrvate, ki so se tudi po Miklošičevi nesprejeti tezi kot klin zarili med Slovence v Panoniji, dobijo razlagalci zgodovine prihodov Slovanov v 7. stoletju izza Karpatov.

Zakaj je tudi na vrtu potrebno narediti analizo zemlje

Počasi prihaja čas, ko se bo na vrtovih tudi gnojilo. V zadnjih letih opažam, da je veliko težav na vrtovih tudi posledica napačnega, običajno predvsem preobilnega gnojenja. Prav letošnje leto je spet na dan prineslo veliko težav, ki so posledica nepravilne založenosti tal s hranili.

Zemlja je naše osnovno orodje, s katerim delamo na vrtu. Ima številne lastnosti, ki pomembno vplivajo na dobro počutje, s tem pa tudi na zdravstveno stanje vrtnin in tudi drugih rastlin. Na kvaliteto zemlje vpliva veliko stvari. Na nekatere lahko vplivamo, na druge pa ne. Človek s svojim delovanjem najpogosteje vpliva na založenost tal s hranili, in sicer z gnojenjem, tudi na pH tal, na strukturo tal in s kolobarjem tudi na stanje škodljivih (in koristnih) mikro in makro organizmov v tleh. Poglejmo si posamezne osnovne lastnosti tal.

Analiza tal nam pove, koliko je v zemlji rastlinam dostopnih hranil

Analiz zemlje je sicer več. Tudi natančno teksturo tal ugotavljamo z analizo. Prav tako lahko iščemo v zemlji ostanke kemijskih snovi, težkih kovin ... a zdaj govorim o tisti analizi, ki bi jo moral imeti na vrtu narejeno vsak. Šele ta nam pove, kako in koliko lahko gnojimo. Najpogosteje so namreč tla prezaložena s posameznimi hranili, s tem pa je prehrana rastlin nepravilna. Kot vsa živa bitja so rastline lahko odporne le, če so pravilno (ne preveč, ne premalo) prehranjene.

Analiza zemlje nam pove, koliko je v njej rastlinam dostopnih hranil. Pri nas analize izvajajo nekateri kmetijsko gozdarski zavodi in Kmetijski inštitut Slovenije v Ljubljani. Laboratoriji so torej na Kmetijsko gozdarskih zavodih na Ptuj in v Mariboru. Za pravilni rezultat analize zemlje je najbolj pomembno, da vzamemo vzorec zemlje enakomerno po izbrani površini in v pravilni globini. Za to je najprimernejša sonda. Vzorce nato v vedru dobro premešamo, damo v vrečko, označimo in odnesemo v najbližji laboratorij.

Gnojenje na vrtu mora biti v skladu s potrebami rastlin in tem, kar v zemlji že imamo.

Odvzem vzorca je pomemben

Zelo pomembno je, da pravilno vzamemo vzorec zemlje. V laboratorij nesemo približno 1 kg zemlje, v globini 20–25 cm pa je na 1 ha povprečne zemlje približno 20.000 t zemlje. Če torej vzorca pravilno ne vzamemo, potem je rezultat lahko zelo napačen.

Najbolj pravilno je jemanje vzorca s posebno sondo. Običajno si te sonde lahko sposodimo v laboratoriju. Gre za to, da moramo vzeti vzorec enakomerno po celi površini, pa tudi enakomerno po izbrani globini. Na vrtu je globina vzorca enaka globini prekopavanja, t. j. 15–25 cm. V tej globini se nahaja večina korenin vrtnin, ki bodo srkale hranila. Na zelenici je globina korenin največ 10 cm, zato jemljemo vzorec samo v tej globini. Če bi šli globlje, bi bil rezultat analize popolnoma napačen in ne bi veljal za travo. V sadovnjaku so korenine globlje. Običajno se svetuje, da se vzameta dva vzorca, prvi je na globini 0–30 cm, drugi pa 30–60 cm. To seveda ne pomeni, da jemljemo vzorec dvakrat. Sondo zabijemo do globine 60 cm, zato potrebujemo močnejše sonde in tudi nekaj več fizične moči. Nato zemljo iz globine 0–30 cm damo v eno vedro, zemljo iz globine 30–60 cm pa v drugo vedro. Vedra si je dobro označiti, da se ne zmotimo in

Hlevski gnoj je gnojilo za jesen, ne za spomlad.

Z gnojem gnojimo vedno, brez izjeme, v jeseni.

Z gnojenjem pomembno vplivamo na kvaliteto zemlje.

enkrat damo zemljo iz določene globine v prvo, drugič v drugo vedro.

Poleg pravilne globine je pomembno, da vzorec vzamemo enakomerno po celotni površini. To pomeni, da sondo zabijemo v tla vsaj 10 do 20-krat, odvisno od velikosti površine, lahko še večkrat. Na vrtu to pomeni, da zabijemo sondo vsaj enkrat iz vsake gredice, tudi tiste, na kateri rastejo trajnice (na primer jagode).

Če ne moremo do sonde, potem lahko v najslabšem primeru vzamemo vzorec zemlje tudi z lopato za prekopavanje (»štihanje«). Vendar naj bo ta lopata štirikotna, ne trikotna. Zagotoviti moramo enakomeren odvzem tudi po globini. Če to počnemo s trikotno

Tabela: Kaj nam pove pH naših tal

Tla so ...	... če je pH ...
alkalna (bazična)	večji kot 7,2
nevtralna	6,8–7,2
zmerno kisla	5,6–6,7
kisla	4,5–5,5
močno kisla	manjši kot 4,5

To je idealno območje pH za večino vrtnin; le nekaj rastlin je takih, ki potrebujejo nižji pH, vendar teh ni med vrtninami.

lopato, potem seveda iz zgornjih centimetrov prihaja preveč zemlje, iz spodnjega dela pa le še kakšen centimeter, kar je daleč od enakomernega.

Lopato zabijemo v tla pravokotno in prvo zemljo zavržemo. Nato pa po ravnem delu roba, ki smo ga naredili v jami, vzamemo čim tanjši trak zemlje do globine, ki jo obdelujemo, in to zemljo damo v vedro. Na tak način nabereemo preveč zemlje. Najbolj prav je, da prinesemo v laboratorij kar vso zemljo. Če pa je tega res preveč, potem je nujno, da zemljo res dobro premešamo v vedru. Zdrobimo grude in svaljke tako, da je vse skupaj res dobro premešano, nato pa zadostno količino zemlje stresemo v označeno vrečko.

In kdaj sploh damo zemljo v analizo? Upam, da je vsem jasno, da pred tem ne smemo gnojiti. Vzorec zemlje jemljemo vedno po končani rastni dobi v tekočem letu in pred gnojenjem. Če gnojimo jeseni, moramo torej zemljo vzeti zdaj, ker traja analiza vsaj teden dni. Za gnojenje je zelo dobro, da rezultate analize že poznamo, zato moramo vzorec zemlje odnesti v laboratorij vsaj 10 dni pred nameranim gnojenjem.

Gnitje radiča je posledica premočnega gnojenja in slabega, preozkega kolobarja.

Dušik potrebujejo rastline za rast in razvoj zelenih delov - listov

Rezultati analize

Reakcija tal (pH-vrednost) nam pove, ali imamo opravka s kislom, z nevtralno ali bazično (alkalno) reakcijo tal. Mnogi pH-reakciji tal sploh ne posvečajo pozornosti, saj ne vidijo neposrednih težav, ki jih povzroča napačen pH. Če pa želimo pridelovati svojo hrano na naravi (in seveda rastlinam) prijazen način, se morajo rastline dobro počutiti. Prenizka ali previsoka pH-reakcija tal povzroča, da rastlinske korenine selektivno sprejemajo posamezna hranila. Ta selektiven sprejem je seveda povezan tudi s populacijo mikroorganizmov, ki živijo v tleh. Prav nanjo pa pH-tal izredno vpliva.

Prenizek pH popravljamo z apnenjem. Na srečo so apnenci naravni materiali, ki jih lahko uporabljamo na ekološkem vrtu. Kar nekaj pripravkov dobimo tudi v naših trgovinah. Previsok pH pa je težje popravljati. Vsaj ob sajenju plodovk in krompirja v tla zadela nekaj kislega šote, če analiza pokaže, da je pH višji od 7. Tudi uporaba agrozeolitov uravnava pH tal, a le na dolgi rok.

Naj pa povem, da mene na vrtovih veliko bolj skrbi visok pH. Že hitro nad pH 7 imajo rastline težave s sprejemom mikrohranil, zato je apnenje oz. dodajanje pripravkov, ki dvigujejo pH, pametno dodajati le, če je analiza pokazala, da so tla res kisla. Gnojenje z organskimi gnojili namreč pH močno dviguje in zato je zemlja na vrtovih le redko res kisla.

Najbolj skromna družina zelenjadnic so čebulnice, zato STOP gnojenje

Vsebnost fosforja in kalija v tleh

Fosfor in kalij sta med najbolj pomembnimi makro elementi v tleh. Seveda ni pomembnih in manj pomembnih hranil, vendar bi bila analiza vsebnosti prav vseh hranil dokaj draga, zato so se strokovnjaki za osnovno mnenje in vtis o hranilih v tleh odločili, da bodo v osnovi merili stanje teh dveh elementov v tleh. To pa seveda ne pomeni, da ostalim ne bi posvečali pozornosti.

Al metoda izraža vsebnost fosforja in kalija v tleh v mg/100g tal. Da si bomo vrednosti lažje predstavljali, jih nato uvrstimo v 5 razredov. Te označimo s črkami od A, B, C, D in E. Pri tem srednja črka C pomeni primerno založenost tal s fosforjem ali kalijem. Črka A pomeni, da je v tleh izbranega elementa veliko premalo, črka B, da ga je premalo. Obratno pa črka D pomeni, da ga je nekoliko preveč, črka E pa, da ga je preveč.

Gnojenje z gnojem

V jeseni je čas za gnojenje z gnojem. Pri tem velja nekaj osnovnih pravil, ki jih ni dobro kršiti. Z gnojem gnojimo samo v jeseni, saj potrebuje 2–3 mesece, da ga mikroorganizmi spremenijo v rastlinam dostopno hrano. Spomladi pa lahko celo nekaj časa škodi

koreninam mladih rastlin. Vse vrtnine ne marajo gnojenja z gnojem, tudi če so vaše babice to počele. A takrat so bili drugačni časi – tudi gnoj ni bil enak. Z gnojem torej gnojimo gredice, kjer bodo naslednje leto rastle na prvem mestu kapusnice, radič, endivija, krompir, plodovke, blitva in poletni por. Če analiza pokaže, da je založenost fosforja in kalija v C, B ali A razredu, potem zadelfamo v tla 2,5 l hlevskega (govejega in konjskega) gnoja na m². Ker daje gnoj hrano vrtninam vsaj tri leta, z njim pognojimo le tretjino vrta in to tretjino seveda vsako leto zamaknemo. Prašičjega gnoja damo nekaj manj (do 2 l). Gnoja perutnine in drobnice na vrtu raje ne uporabljajte. Če pa je to edino, kar imate, ga čez zimo kompostirajte in spomladi zadelfajte v tla največ 0,5 l/m². Če pa analiza pokaže, da je v tleh preveč fosforja ali kalija, morate svetovane količine še razpoloviti. Tako preveč, kakor premalo hrane ni dobro za nobeno živo bitje, tudi za vrtnine ne. Zato naj vas želja po visokih pridelkih ne pripelje do pretiravanja. V poletjih, kakršno je za nami, to pomeni precej nižji pridelek ali pa pridelka sploh ni.

Špela Majcen Sok, Konjensko društvo Središče ob Dravi

Pestro poletje

V nedeljo, 13. avgusta, smo se konjarji odzvali povabilu Lovske družine Ivanjkovci in se s tremi kočijami podali na njihovo tradicionalno »Hubertovo mešo«. Tam smo nekaj dobrega pojedli, spili in se podružili, nato pa se počasi podali domov.

15. avgusta smo v naši maneži v sodelovanju z našo članico Mihaelo, ki ima slaščičarno Bomitela, pripravili jahanje in točeni sladoled za vse generacije. Bili smo pozitivno presenečeni nad velikim obiskom, zato se bomo potrudili tovrstne dogodke izvajati pogosteje.

Tudi letos smo v sodelovanju z Ljudsko univerzo Ormož gostili goste iz tujine, ki sodelujejo v projektu Agrikultura. S kočijami smo jih popeljali po naših krajih in jim popestrili bivanje pri nas.

Zadnji vikend v avgustu je potekal že tradicionalni konjenski tabor, ki smo ga letos pripravili že trinajstič. Letos se je tabora udeležilo 26 otrok. Skupaj smo preživeli lep vikend v družbi konj – jahali smo, se zapeljali s kočijo, za ohladitev smo se vrgli v bazen in

pa tudi ustvarjali ter se igrali. Otrokom in nam je vikend minil prehitro, zato se že vsi veselimo naslednjega leta.

Kot že prejšnje leto smo tudi letos organizirali nekaj otroških dni v družbi konj za otroke, kar je, izgleda, vedno bolj popularno, zato vabljeni, da svojim otrokom pri nas popestrite rojstnodnevno slavlje.

Samo Žerjav

Derbi

Končno! Spomnimo se, dragi naši, zmagoslavja zelene falange v sezoni 2021/22, ko sta bila kakovost, pa tudi nekaj sreče – na naši strani. V naslednji, zdaj že bivši sezoni 2022/23 kluba posledično nista nastopala v isti ligi, zato nas je privrženec obeh strani toliko bolj razveselil žreb za to sezono, ki je določil, da se največji derbi Superlige (vsaj po številu gledalcev in povprečnem tlaku akterjev na in ob igrišču), torej med Središčem in Ormožem, odigra že kar takoj v 1. krogu, 3. septembra.

Optimizma ni manjkalo na obeh straneh. Polne Trate (okrog 600 gledalcev) so nestrpno pričakovale prvi sodniški žvižg in zeleno-modri obračun se je lahko začel! Verjemite, veliko več bi lahko napisali, če bi »Srjanci« zmagali – a glej ga zlomka, niso! Dobro, za hitro navdušenje je poskrbel novinec Aljoša Kepe, ki je zadel že v 1. minuti. Sektor C, navijaški kotiček zelenih, je ponorel in gorel, začele so padate prve runde za šankom pod lipo, a Ormožani so lepo »stihaga« uspešno zaključili nekaj lepih akcij in do konca prvega polčasa je na semaforu že pisalo 1:3. Dogovor zelenih v garderobi, da je treba čim prej zadeti, ni prinesel zelenega učinka v drugem polčasu. Ormožani so zaslužen odnesli tri točke in tretji polčas se je lahko pričel. Tistih napetosti, ki smo jih na in ob igrišču na derbijih videvali v 90. letih, že dolgo ni več – tudi ta tekma se je miroljubno nadaljevala ob kozarčku ali dveh izbrane pijače in jedače. Zmagal je nogomet. Zahvala gre tudi naši Špeli, ki je poskrbela za trajen spomin na tekmo, fotografije si lahko ogledate na tej povezavi: <https://spelastajnkophotography.pixieset.com/derbysredie-oromotistinogomet/>.

No, da se na koncu še malo pohvalimo: v sezono 2023/24 bo središki zeleni dres nosilo največ selekcij

do sedaj: na igriščih bomo lahko videvali člane (trener: Grega Borko), veterane, pa mlajše ekipe U15 (Habjanič, Borko), U13 (Jurkovič, Govedič), U11 (Rakovec), U9 (Marčec, Kirič) ter U7 (Kolarič, Kranjčec), vaša naloga pa je, da jih bodrite v dobrem in slabem! Srečno vsem, vabljeni k spremljanju nogometnih vsebin na naših dveh FB-straneh: Sektor C in Nogometni klub Središče. #zaselo

Samo Žerjav

Zbor Rokometne zveze Slovenije v Sokolani

Središki kulturni, nekoč pa tudi športni hram, je prvo septembrsko soboto gostil pomembno dogajanje, saj so se na svojem letnem zboru zbrali člani Rokometne zveze Slovenije. Dogodek, ki so ga organizirali Rokometni klub Ormož, Občina Središče ob Dravi in podjetje Fagus GIS, d. o. o., je sprva potekalo v delovnem, kasneje pa sproščenem vzdušju, kjer je bilo sodelujočim med drugim predstavljeno Središče iz zgodovinskega, naravoslovnega, predvsem pa športnega vidika (še vedno lahko ujamete velik pano na ograji šolskega igrišča). Samo da vas spomnimo – Središče ima tudi v rokometu kratko, a precej zanimivo zgodovino.

Nadaljevanje rokometnega vikenda se je zvečer preselilo na Hardek, kjer so rokometiši Celja v

Superpokalu 2023 premagali domačine, Ormožane, z rezultatom 31 : 22.

DTV Partizan osvoji Triglav

Lanskoletni odhod na Triglav nam je preprečila slaba vremenska napoved. Letošnji topel avgustovski vikend pa je bil ravno pravšnji, da se je 13 pogumnih članov DTV Partizan odpravilo na Triglav. Iz Doline Vrat smo se odpravili po Tominškovi poti, ki je ena najstarejših planinskih poti. Popoldan smo na vrhu Triglava ponosno izobesili našo občinsko zastavo.

Po nočitvi v Staničevi koči smo se odpravili v dolino na izhodiščno točko. Če nas vprašate, ali je bilo težko, vam odgovorimo, da ni nič težko, če imaš ob sebi dobro ekipo in medsebojno pomoč.

Občutek, da zmoremo, je bil na cilju zelo močan – hvala, Domen in Matjaž!

Društvo za zaščito živali Pomurja

Zakaj sterilizirati in kastrirati

AKCIJA STERILIZACIJ IN KASTRACIJ (20% popust na ceno storitve) BO POTEKALA NA VSEH VETERINARSKIH AMBULANTAH V POMURJU, MOŠKANJCIH in ORMOŽU od 1. 9. do 31. 10. 2023.

Dolžnost lastnikov živali je, da preprečijo nekontrolirano razmnoževanje: "Skrbnik hišnih živali mora z zagotovitvijo osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali." (11. člen Zakona o zaščiti živali). Če imamo več kot 5 odraslih hišnih živali iste vrste več kot 30 dni, se šteje to kot gojitev hišnih živali – dejavnost, ki jo je potrebno prijaviti. (5. člen Zakona o veterinarskih merilih skladnosti).

Ubijanje mladičev je nehumano in kaznivo. Nobeno živo bitje ne bi smelo umreti nasilne smrti, tudi živali ne, zato raje poskrbite za sterilizacijo in kastracijo ter preprečite nepotrebno trpljenje.

V Društvu za zaščito živali Pomurja smo vam pripravljeni pomagati.

Če se vaše mačke ne pustijo prijeti, imamo za ta namen primerne pasti – živolovke, v katero se mačka ujame in jo nepoškodovano odpeljemo na poseg.

Če nimate kletke za transport vaših živali ali prevoza, lahko pokličete tudi nas.

Telefonski številki, če potrebujete našo pomoč – 070 879 212 ali 040 736 313.

ZA STERILIZACIJO/KASTRACIJO VAŠE ŽIVALI POKLIČITE NA IZBRANO VETERINARSKO AMBULANTO IN SE PREDHODNO NAROČITE.

**** Nekaterе veterinarske postaje nudijo v času akcije (september in oktober 2023) popust na ceno storitve tudi na sterilizacijo in kastracijo KUNCEV. Pred prihodom, prosimo, pokličite na izbrano veterinarsko postajo in preverite.**

Mačke nikoli ne vozite prosto v avtomobilu!

KUPON ODREŽITE, IZPOLNITE IN PRINESITE S SEBOJ.

X (IZVOD ZA DRUŠTVO) PODATKI O LASTNIKU ŽIVALI (vpišite): Ime in priimek: _____ Naslov: _____ Občina: _____ Tel. št./e-naslov: _____ Pes (vpiši število pri posameznem spolu): M: _____ Ž: _____ Mačka (vpiši število pri posameznem spolu): M: _____ Ž: _____ Kunec (vpiši število pri posameznem spolu): M: _____ Ž: _____ Z enim kuponom lahko popust uveljavite za več živali. Pred sterilizacijo oz. kastracijo mora biti vaša žival zdrava in razglistena! <i>Po zaključku akcije bomo izžrebali 5 nagrajencev, ki jim bomo podelili nagrade!</i>	(IZVOD ZA VETERINARSKO POSTAJO) AKCIJA S/K 2023/II.
---	--

MARTINOVANJE 2023

SREDIŠČE OB DRAVI

sobota, 11. 11. 2023, na trgu pred občinsko zgradbo

CELODNEVNO DOGAJANJE

vinarska in kulinarčna ponudba

turistična vožnja s štajerji

pečenice z zeljem

martinov odojek

gasilski mošt

kostanj

PROGRAM

- 9.00** Otvoritev in pozdrav
 Godba na pihala Središče ob Dravi
 Tekmovanje "Vinska milja 2023"
- 10.00** Folklorna skupina Obrež
 Ljudske pevke Obrež
 Martinove igre
- 11.00** Ljudske pevke Obrež
 Krst mošta - Gledališka skupina Obrež
 Folklorna skupina Obrež

Pokrovitelja prireditve

Računovodski servis KSENJA

Ksenja Sever s.p.
Ljutomerska cesta 30
2270 Ormož

Tel.: 041 911 234

kjenja.sever3@gmail.com

Kmetija SEVER PERUTNINARSTVO

Miran Sever

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji
Šalovci 42, Središče ob Dravi

Tel.: 02/719 13 94, Dragica: 030 292 183,
Miran: 041 724 363

JERUZALEM SAT

Obiščite nas

02 713 48 52 www.oljarna-jeruzalem.si

Ljutomerska cesta 39
Ormož

GRADBENI CENTER **Sejateh** KAVARNA **Sejko**

NAŠA PONUDBA

- Gradbeni material
- Vrtni program
- Prevozi in razkladi
- Kavarna in slaščičarna

O NAS

Trgovsko-poslovni center Sejateh zajema trgovino z gradbenim materialom, kavarno in frizerski salon.

KONTAKTIRAJTE NAS

☎ 051 250 318
✉ trgovina@sejateh.si
🌐 www.sejateh.si

Sledite nam

VEDNO NEKAJ NOVEGA, VEDNO NEKAJ V AKCIJI.

VESNA ŽERJAV, dopolnilna dejavnost
na kmetiji

031 899 007

DOBRO. DOMAČE.

Vrtnine Kranjčec
GODENINCI

Prodaja sveže zelenjave

Tel: 031 399 103
Fax: 02/719 12 00
e-mail: vrtninekranjcec@gmail.com

ROBERT JAKL s.p.
IZDELOVANJE KOVINSKIH IZDELKOV
Modrinjakova ulica 4
SI-2277 Središče ob Dravi
Tel: +386(0) 271 91 282
Fax: +386(0) 271 91 582
E-mail: jakl@siol.net

RAČUNOVODSTVO

LEKTORIRANJE
vseh vrst besedil

PREVAJANJE
(nemščina, angleščina)

Boštjan Kranjčec, s. p. | bostjan.kranjcec@gmail.com | 031 439 507

JERUZALEM SAT

Obiščite nas

**FRIZERSKI
STUDIO
Moni**

**HVALA ZA VAŠE
ZAUPANJE,
SE PRIPOROČAMO!**

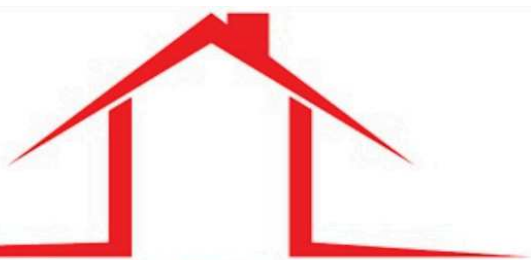
kemøn
ITALIAN HAIR THERAPY

- žensko, moško in otroško striženje,
- barvanje las in pramenov,
- fen-frizure in svečane pričeske,
- trajne in vodne ondulacije,
- kvalitetne storitve z lasno kozmetiko Kemon.

041-880-174
02/7190124

Monika Kocuvan s.p.
Šolska ul.21, 2277 Središče ob Dravi
@ friz.studio.moni@gmail.com
www.frizerski-studio-moni.si

ATBiro

ATBiro, projektiranje in inženiring, Boštjan ZOREC, s.p., Godeninci 2/a, SI-2277 SREDIŠČE OB DRAVI,
tel: 031/379-485; www.atbiro-projektiranje.si; atbiro.projektiranje@gmail.com

IZDELAVA VSEH VRST PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA NOVOGRADNJE, PRIZIDAVE, NADZIDAVE, RUŠITVE IN LEGALIZACIJE VSEH VRST OBJEKTOV.

Pokličite nas, pošljite povpraševanje na elektronski naslov ali pa obiščite našo spletno stran in se prepričajte o naših referencah s področja izdelave vseh vrst projektne dokumentacije.

Kvalitetno in hitro izdelamo vse vrste projektne dokumentacije, izvajamo gradbeni nadzor, ter NE ZARAČUNAVAMO dodatnih svetovalnih storitev, glede arhitekturne zasnove oz. ostalih primerov svetovanja.

sojos

+386 (0)70 850 850

www.sojos.si

Sojos d.o.o. | Kolodvorska ulica 6 | 9220 Lendava

- izvedba na ključ
- biološke čistilne naprave
- nizka poraba energije
- več volumna, manj prekatov, nič preparatov
- praznjenje na 4 leta ali več
- odlično razmerje med ceno in kvaliteto

NAGRADNA IGRA SUDOKU

Čas je, da ponovno vzamete v roke miselni zanki sudoku! Lepo se usedite v udoben naslanjač, natočite si kavo in pričnite reševati. Tovrstne uganke so tudi izvrstno orodje za zdrave možgane in spomin, saj jih ohranja v dobri kondiciji. Reševanje sudokuja vedno poteka preko dveh glavnih logičnih operacij: izločanje

napačnih odločitev in predvidevanje števil po sistemu "kaj če". Želimo vam zabavni predah ob tokratnih sestavljanjankah.

Pravila igre

Pred vami sta dve mreži sudoku. Prvi (levi) sudoku je lažji, drugi (desni) pa težji. Nerešen sudoku ima v različnih poljih vpisane številke, ki so nespremenljive in so ključ za nadaljnje reševanje. Prazna polja v danem kvadratu izpolnite s številkami od 1 do 9 tako, da bo v vsaki vrstici, v vsakem stolpcu in vsakem manjšem kvadratu 3 x 3, omejenem z debelejšimi črtami (torej poudarjeno področje, velikosti 3 x 3), vsaka izmed števil od 1 do 9 nastopala natanko enkrat.

To pomeni, da mora vsaka vrstica, stolpec in vsako izmed področij, velikosti 3 x 3, vsebovati števila 1- 9 (1, 2, 3,

Sudoku 1

1			7	5	6			
2	4				3	5	8	
				8			1	9
			4	2	8	3	9	
				6			7	8
4	6		3			1		
6	9				5	7	2	1
		5		1	7		3	
		4	9	3	2			

Sudoku 2

5		9	3		1	8		
1	7	2					9	4
		3	2		9	4	6	5
9					6	7		
			6		8		1	3
	5				3	9	7	
	2					5	4	

Avtor sudokuja je Robert Tekavčič

Nagradno žrebanje

Pravilno rešena sudokuja prineseta izžrebancema naslednji nagradi:

- za lažji sudoku (Sudoku 1): 1 kg mešanega peciva (kremasto in suho),
- za težji sudoku (Sudoku 2): 2 kg mešanega peciva (kremasto in suho).

Prislužite si ju tako, da pravilno izpolnjen nagradni sudoku izrežete ali prepisete in posredujete na naslov **Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, pripis Glasilo – sudoku, 2277 Središče ob Dravi** ali pošljete v elektronski obliki na naslov:

urednistvo.sredica@gmail.com, in sicer **do 5. decembra 2023**.

Če pošiljate rešitve po e-pošti, obvezno dopišite svoje podatke (ime, priimek in naslov pošiljatelja). Tokratni nagradi je prispevala

Mihaela Glavica – nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Izmed vseh pošiljateljev bomo izžrebali dobitnika nagrad in ju objavili v prihodnji številki glasila, ko bomo dodali tudi rešitve tokratnih sudokujev.

Pošljete lahko tudi rešitev za samo en sudoku, pogoj za sodelovanje v nagradnem žrebanju nista oba pravilno izpolnjena sudokuja, zadostuje že ena pravilna rešitev enega ali drugega sudokuja.

Dobitniki nagrad iz junijske številke

Zaradi poletnega pridiha nagrad iz prejšnje številke smo nagrade izžrebancem podelili že v mesecu avgustu. Izžrebana nagrajenca pravilno rešenih sudokujev iz prejšnje številke Sredice:

- za lažji sudoku (Sudoku 1) je darilna bona za 2 prosta vstopa na Letno kopališče Ormož prejel **Rok Šalamun**;
- za težji sudoku (Sudoku 2) je darilne bone za 3 proste vstopa na Letno kopališče Ormož prejela **Majda Kolarič**.

Čestitke obema.

Rešitev sudokujev iz junijske številke
Oba sudokuja sta imela le eno rešitev.

3	1	8	6	5	9	7	4	2
4	6	5	1	2	7	3	8	9
7	9	2	8	3	4	5	6	1
9	5	4	3	1	8	6	2	7
1	2	7	4	6	5	8	9	3
6	8	3	9	7	2	1	5	4
2	3	1	5	9	6	4	7	8
5	4	9	7	8	3	2	1	6
8	7	6	2	4	1	9	3	5

4	6	7	1	8	9	2	3	5
1	3	5	7	6	2	9	4	8
9	2	8	3	5	4	6	1	7
3	4	9	5	2	7	1	8	6
6	8	2	4	3	1	7	5	9
7	5	1	6	9	8	3	2	4
2	7	4	9	1	5	8	6	3
8	9	3	2	4	6	5	7	1
5	1	6	8	7	3	4	9	2

Želimo vam veliko sreče in zabave pri reševanju tokratnih sudokujev.

DOMAČE BUČNO OLJE

PUMPKIN SEED OIL

KÜRBISKERNÖL

Kmetija Bezjak

VELIK MORSKI RAK Z ZELO OKUSNIM MESOM	DRAGUL-JAR	PREBI-VALEC ARABIJE	ROČNA RIBIŠKA MREŽA NA PALICI	KARTEL PODJETJU	OFTALMO-LOGINJA, OČESNA ZDRAVNICA	TRETJA GRŠKA ČRKA
DELAVKA IN PRODA-JALK A V URARNI						
PROSTOR Z ZELO ZNIŽANIM TLAKOM						
ELZA BUDAU			NAGON, STRAST GLAVNO MESTO KENIJE			
MADŽAR. MESTECE OB MEJI REKA V VELENJU						ITALIJAN-SKI AVTO

AVTOR: MATJAZH HLADNIK	ZAPIRALO ODPRTINE, ZAKLOP	ČRNA TRDA SNOV IZ KAVČUKA IN ŽVEPLA	AFRIŠKA DRŽAVA (GLAVNO MESTO KARTUM)	PEVEC PESTNER	NAŠA PEVKA (LEA)	KIM BASINGER			ITALIJAN. JED, PIZZA GEORGE EASTMAN			SIGMUND FREUD	
						TINA MAZE						NANOS VETRA	
DELAVEC, KI STRUŽI LES											IGRALKA ŠRAJ 6. NAJVEČJE MESTO V NEMČIJI		
PRAVLJIČ- NI JUNAK BRATOV GRIMM										TATINSKA PTICA			
						LILI NOVY			SAMODEJ- NI APARAT				
PODIRANJE, RUŠENJE ZEMLJE						ŠVEDSKO ZIMSKO- ŠPORTNO SREDIŠČE			MOŠKA LUTKA OB BARBIE				
MEJNA REKA MED HRVAŠKO IN BOSNO				LAHEK, KONIČAST ČOLN JAPONSKI VULKAN					AMERIŠKI IGRALEC IN RAPER (ICE) NASILNA TATVINA			SREDSTVO ZA ANES- TEZIJO	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC NOLTE
PEVKA TURNER					ZAVIHAN OVRATNIK PLAŠČA UKREP ZA KRŠITELJA					TRDA KOVINA (TI)			
										SANJE			
ALAN TURING			SKRUŠE- NOST V OB- ŽALOVANJU NAŠ IGRA- LEC (IVO)								OČE	NINA IVANIČ SLIKAR VAN GOCH	
POMOČ: ASO CUBE EBONIT RANT	GLAVNO MESTO KAZAH- STANA	UDAV DRUGO NAJVEČJE UKRAJIN- SKO MESTO				TILDA SWINTON			PEGAST ČLOVEK				
						NEPROFE- SIONALEC							
NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA				ZAVIHEK SUKNJICA RADIJSKI SPREJEM- NIK					NATIS				
									GLAVNO MESTO TUNIZIJE				
ITALIJAN. MESTO V LIGURIJI (GLASBENI FESTIVAL)							UMA THURMAN NEPRI- JETEN OBČUTEK			NABOŽNI PISEC IZ PREMA (GVIDO) SANKE			KOLU PODOBEN ROMUNSKI LJUDSKI PLES
TANJA RIBIČ			PEVKA SOKLIČ ŽOGA IZVEN IGRIŠČA				SESTOP Z GORE V DOLINO IGRALKA RINA					OBRT, STROKA SKLA- DATELJ DELIBES	
GLAVNO MESTO STARE BA- BILONIJE					GLAVNO MESTO ALBANIJE TIM GAJSER					365 DNI ŽIVA ROGELJ			
NOVOST								VISOKO IZOBRAŽEN TEHNIČNI STROKOV- NJAK					
SVOJE- ROČNI PODPIS								OSTANEK PO IZLOČITVI SIRNINE IZ MLEKA					

Prvi trije srečni izžrebanci prejmejo praktične pakete domačih dobrot Kmetije Bezjak iz Cvetkovcev.

Vsem reševalcem križanke, ki so poslali pravilno geslo (Puklavec Family Wines) iz junijske številke Sredice, se lepo zahvaljujemo za sodelovanje. Izžrebani dobitniki nagrad so bili: **1. mesto: Anton Grmič, 2. mesto: Marica Trstenjak in 3. mesto: Helena Masten.** Nagrajenci so prejeli darilne pakete podjetja Puklavec Family Wines. Čestitke vsem.